

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Kontrolní systémy na vybraném úseku státní správy

Control System in a Selected Section of the State Administration

Student: Petra Bránková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Vrabková Iveta

Ostrava 2011

Místopřísežně prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Kontrolní systém na vybraném úseku státní správy“, včetně všech příloh, jsem zpracovala sama a uvedla jsem všechny použité prameny.

V Šumperku dne 11. května 2011

.....
Petra Bránková

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí bakalářské práce Ing. Ivetě Vrabkové za její cenné rady a připomínky při zpracování této práce.

1	ÚVOD	1
2	STÁTNÍ SPRÁVA NA ÚSEKU ZAMĚSTNANOSTI	3
2.1	Základní vymezení politiky zaměstnanosti	3
2.2	Výkon státní správy na úseku zaměstnanosti	4
2.2.1	Ministerstvo práce a sociálních věcí	4
2.2.2	Správa služeb zaměstnanosti	5
2.3	Kontrolní systém státní správy	9
2.3.1	Kontrolní systém – teoretické vymezení	9
2.3.2.	Instituce kontrolního systému	11
2.3.3	Typologie kontroly	14
2.3.4	Kontrola hospodaření ve veřejné správě, finanční kontrola.....	17
3	CHARAKTERISTIKA ÚŘADU PRÁCE V JESENÍKU	20
3.1	Charakteristika okresu Jeseník	20
3.2	Organizační struktura úřadu práce v Jeseníku	24
3.2.1	Hlavní činnosti jednotlivých útvarů	25
3.3	Hospodaření úřadu práce v Jeseníku	28
3.3.1.	Aktivní politika zaměstnanosti	29
3.3.2.	Pasivní politika zaměstnanosti	30
4	ORGANIZACE A REALIZACE KONTROLNÍ ČINNOSTI V PODMÍNKÁCH ÚŘADU PRÁCE V JESENÍKU	31
4.1	Uspořádání a rozsah výkonu finanční kontroly na Úřadu práce v Jeseníku.....	32
4.1.2	Vnitřní kontrolní systém.....	35
4.2	Postavení a působnost jednotlivých organizačních útvarů Úřadu práce v Jeseníku při výkonu finanční kontroly	40
4.2.1	Odbor trhu práce a poradenství	40
4.2.2	Odbor zprostředkování	46
4.2.3	Ekonomické oddělení	48
4.2.4	Oddělení státní sociální podpory	48

4.2.5	Oddělení kontrolně právní a finanční kontroly	49
5	ZÁVĚR.....	52
	SEZNAM LITERATURY:	55
	Seznam zkratk	
	Seznam tabulek	
	Seznam obrázků	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1 ÚVOD

Výkon veřejné správy je součástí moci výkonné ve státě. Povaha výkonu činnosti musí být uskutečňována na základě a v mezích platných právních předpisů. Při běžném výkonu veřejné správy dochází mimo jiné i k jistým pochybením. K předcházení těchto pochybení, popř. k jejich nalezení a k odstranění nedostatků slouží kontrola. Kontrola ve veřejné správě zajišťuje ve své podstatě provádění veškerých potřebných činností v odpovídajícím rozsahu, směru a čase, aby bylo dosaženo vytčených cílů. Důležité pro kontrolu veřejné správy a kontrolu obecně je zavedení kontrolního systému, tj. koordinace činnosti kontrolních orgánů, vymezení pravomocí a povinností. Výsledkem správně nastaveného kontrolního systému, který je uplatňován vůči veřejné správě, je pak nejen záruka zákonnosti výkonu veřejné správy, ale také efektivní, hospodárný a účelný výkon veřejné správy. Dokonalost nastavení kontrolního systému a jeho důsledná aplikace přispívá k dosažení „dobré správy“.

Téma bakalářské práce je orientováno na „Kontrolní systémy na vybraném úseku státní správy“ se zaměřením na uplatňování kontroly na úseku zaměstnanosti.

Cílem bakalářské práce je charakteristika kontrolního systému a hodnocení kontrolní činnosti v podmínkách Úřadu práce v Jeseníku za období let 2008 – 2010.

Při zpracování bakalářské práce byla vedle deskriptivní analýzy použita metoda komparační analýzy. Při hodnocení kontrolní činnosti a porovnání zjištěných údajů byly analýze podrobeny dostupné údaje, získané z interních podkladů poskytnutých Úřad práce v Jeseníku. Porovnávány byly údaje za období let 2008 – 2009. Při prezentaci výsledků byla aplikována metoda matematicko – statistického zobrazení dat.

Bakalářská práce se skládá z teoretické a praktické části. Je členěna do pěti kapitol, z nichž jedna je tento úvod a poslední závěr. Druhá kapitola je rozčleněna do tří relativně samostatných částí. První část teoreticky vymezuje politiku zaměstnanosti. Ve druhé části je blíže specifikován výkon státní správy na úseku zaměstnanosti. Třetí část se zabývá problematikou kontrolního systému ve státní správě. Okrajově se dotýká institucí vykonávajících kontrolu ve veřejné správě a blíže specifikuje existující typologii kontroly. Třetí kapitola je zaměřena na charakteristiku Úřadu práce v Jeseníku, přičemž je zde první

část věnována popisu okresu Jeseník. Ve zbývajících podkapitolách je zde přiblížena organizační struktura Úřadu práce v Jeseníku s popisem činností jednotlivých útvarů a velmi stručně je zde popsáno hospodaření Úřadu práce v Jeseníku. Praktická část práce, která navazuje na teoretickou část, je věnována konkrétní organizaci a realizaci kontrolní činnosti v podmínkách Úřadu práce v Jeseníku. Je zde charakterizován vnitřní kontrolní systém a zhodnocena kontrolní činnost v letech 2008 – 2010. Pátá kapitola obsahuje závěrečné shrnutí řešené problematiky.

Při zpracování bakalářské práce bylo vycházeno z dostupné literatury a interních materiálů Úřadu práce v Jeseníku. Zdrojem informací byly i publikace a dokumenty dostupné na webovém portálu Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky a na internetových stránkách Českého statistického úřadu.

2 STÁTNÍ SPRÁVA NA ÚSEKU ZAMĚSTNANOSTI

2.1 Základní vymezení politiky zaměstnanosti

K základním atributům člověka, které určují nejen jeho ekonomický, ale i sociální status, bezpochyby patří práce a možnost pracovního uplatnění. S ohledem na specifika trhu práce není tržní mechanismus sám o sobě schopen zajistit začlenění osob na trh práce, a proto nabývají na zvláštním významu zásahy ze strany státu, označované jako politika zaměstnanosti.¹

V průmyslově rozvinutých zemích existují dva institucionální politické nástroje regulující stav zaměstnanosti či nezaměstnanosti práceschopného obyvatelstva. První tvoří makroekonomická hospodářská politika, která je obecně ekonomicky stimulující. Jejím cílem je podpořit ekonomický růst, a v této souvislosti i tvorbu pracovních příležitostí a zaměstnanosti. Druhý politický nástroj tvoří politika pracovního trhu, jejímž cílem je v první řadě stimulovat zaměstnanost a eliminovat nezaměstnanost. Opatření v této oblasti se snaží přímo ovlivnit jak stranu nabídky, tak stranu poptávky pracovního trhu.²

Obecně lze politiku zaměstnanosti charakterizovat jako cílenou snahu o přímé ovlivňování trhu práce směrem k dosažení rovnováhy mezi nabídkou práce a poptávkou po práci, k produktivnímu využití zdrojů pracovních sil, které by bylo v souladu s očekávaným rozvojem výroby a služeb, včetně rozvoje technologií a organizace práce, a k zabezpečení práva občanů na práci.

Programy politiky zaměstnanosti a její priority se v jednotlivých zemích liší a do značné míry jsou závislé na hospodářské politice dané země. Závislost na vývoji aktuální ekonomické situace je také příčinou toho, proč se politika zaměstnanosti neustále mění a vyvíjí. Státní politiku zaměstnanosti v České republice (ČR) vytváří stát a současně se na ní podílejí další

---

¹ JÍROVÁ, H. *Trh práce a politika zaměstnanosti*, 1999, s. 27.

² REKTOŘÍK, J. a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*, 2002, s. 228.

subjekty působící na trhu práce, zvláště pak zaměstnavatelé, odborové organizace a územní samosprávné celky.³

2.2 Výkon státní správy na úseku zaměstnanosti

Státní správu na úseku zaměstnanosti zastává **Správa služeb zaměstnanosti Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky** (dále také MPSV ČR) prostřednictvím regionálních útvarů zajišťujících výkon služby zaměstnanosti, kterými jsou úřady práce (dále také ÚP).⁴

Ministerstvo lze zřídit a jeho působnost stanovit pouze zákonem. Přímou Ústava ČR (Čl. 79 odst. 3) pak stanovuje, že ministerstva a jiné správní úřady mohou na základě a v mezích zákona vydávat právní předpisy, jsou-li k tomu zákonem zmocněny. Činnost ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů řídí, kontroluje a sjednocuje vláda ČR. Ministerstva a ostatní ústřední správní úřady plní v okruhu své působnosti úkoly stanovené v zákonech a v jiných právních předpisech. Veškerá jejich činnost je řízena ústavními a ostatními zákony, mezinárodními smlouvami a usneseními vlády. Zkoumají společenskou problematiku v okruhu své působnosti, analyzují dosahované výsledky a činí opatření k řešení stěžejních otázek.⁵

2.2.1 Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky bylo zřízeno s účinností od 1. července 1990 zákonem České národní rady č. 203/1990 Sb., o změnách v organizaci a působnosti ministerstev ČR jako ústřední orgán státní správy ČR. Jeho působnost je vymezena v § 9 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších předpisů.⁶ Podle tohoto zákona je MPSV ČR vrcholným orgánem státní správy pro pracovněprávní vztahy, bezpečnost práce, zaměstnanost a rekvalifikaci, kolektivní vyjednávání, mzdy a jiné odměny za práci,

³ JÍROVÁ, H. *Trh práce a politika zaměstnanosti*, 1999, s. 27.

⁴ SIROVÁTKA, T. *Politika pracovního trhu*, 1995, s. 82.

⁵ KADEČKA, S.; PRŮCHA, P. *Správní právo – obecná část*, 2006, s. 23.

⁶ Důvod a způsob založení povinného subjektu. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/3359>

důchodové zabezpečení, nemocenské pojištění, úrazové pojištění, sociální péči, péči o pracovní podmínky žen a mladistvých, právní ochranu mateřství, péči o rodinu a děti, péči o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc, a pro další otázky mzdové a sociální politiky.⁷

2.2.2 Správa služeb zaměstnanosti

Pro zabezpečení státní správy na úseku zaměstnanosti byla MPSV ČR zřízena v rámci organizační struktury **specializovaná sekce politiky zaměstnanosti a trhu práce**. V čele stojí a sekci řídí vrchní ředitel. Celá sekce je rozdělena do čtyř odborů, které se dále člení na oddělení.⁸ Organizační schéma je obsahem přílohy č. 1. Správa služeb zaměstnanosti na základě své působnosti řídí úřady práce jak po stránce metodické, tak i po stránce finanční a technické. Úkolem sekce zaměstnanosti je realizace cílů státní politiky zaměstnanosti s následnou působností⁹:

- soustavně **sleduje a vyhodnocuje** situaci na trhu práce, a na základě toho přijímá opatření k ovlivnění nabídky a poptávky práce a k vytvoření souladu mezi zdroji a potřebami pracovních sil a k usměrňování pracovních sil ze zahraničí, tak i do zahraničí, zpracovává též prognózy vývoje zaměstnanosti, a to z pohledu makroekonomiky;
- **zpracovává** koncepce státní politiky zaměstnanosti včetně řešení základní otázek trhu práce (např. uplatnění problémových skupin občanů na trhu práce), zpracovává stanoviska k návrhům ovlivňujícím státní politiku zaměstnanosti;
- **připravuje** programy a opatření pro další uplatnění zaměstnanců v případech strukturálních, organizačních a racionalizačních opatření;
- **podněcuje** a hmotně **podporuje** zřizování společensky účelných pracovních míst a vytváření veřejně prospěšné práce;
- **zpracovává** státní rekvalifikační programy, případně zřizuje státní rekvalifikační střediska;
- **spravuje** prostředky na zabezpečování státní politiky zaměstnanosti a **rozhoduje** o jejich využití;

---

⁷ § 9 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁸ *Organizační struktura MPSV*. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/1856>

⁹ Informační materiál MPSV ČR, 1996.

- **vykonává** kontrolní činnosti na úseku zaměstnanosti;
- **uděluje a odnímá** povolení právníkům a fyzickým osobám k výkonu zprostředkování zaměstnání za úhradu;
- **zabezpečuje** projekční řešení a programově technické vybavení informačního systému zaměstnanosti.¹⁰

2.2.3. Úřady práce

Výkon státní správy na úseku zaměstnanosti v českých zemích sahá na začátek minulého století. Existence služeb zaměstnanosti byla upravena zákonem z roku 1903. V první republice zákon předpokládal decentralizaci výkonu státní správy a upravoval výkon této správy uvnitř okresů i mezi okresy. Základem celého systému byly samostatné okresní zprostředkovatelny práce.¹¹

V rámci politických změn, které v Československu nastaly po roce 1989, a které byly předzvěstí změn ekonomických, došlo k přechodu centrálně plánovaného systému na tržní ekonomiky, což přineslo i nový ekonomický jev, kterým byla nezaměstnanost. Nezaměstnanost byla hlavně v počátečním období transformace přivítána jako poziční a nezbytný faktor pro změnu orientace a rozvoj ekonomiky. Postupně docházelo k formování trhu práce. S tím byla spjata i nutnost zavedení příslušného institucionálního nástroje. V roce 1990 byly zrušeny krajské národní výbory a odbory pracovních sil při národních výborech. V měsíci srpnu r. 1990 vznikla Správa služeb zaměstnanosti. V průběhu následujících měsíců byla postupně Ministerstvem práce a sociálních věcí zřizovány a zprovozňovány úřady práce. Právním podkladem jejich vzniku bylo zákonné opatření předsednictva České národní rady č. 306/1990 Sb., o zřízení úřadů práce. Tím byly vytvořeny **základní instituce na úseku správy služeb zaměstnanosti**¹²

¹⁰ Informační materiál MPSV ČR, 1996.

¹¹ MAREŠ, P. *Nezaměstnanost jako sociální problém*, 2002, s. 120.

¹² *Vznik úřadu práce, Důvod a způsob založení úřadu práce*, Dostupné z http://portal.mpsv.cz/sz/local/me_info/zaklnf.

V roce 1991 byla také přijata právní norma, která stanovila podmínky pro aktivní politiku zaměstnanosti na pracovním trhu, jednalo se o zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti. Činnost úřadů práce byla později upravena v zákoně č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů ČR na úseku zaměstnanosti. Zákonem č. 219/2000 Sb. došlo dne 1. 1. 2001 ke změně právního postavení úřadů práce. Na základě ustanovení tohoto zákona se úřady práce staly organizační složkou státu. V současné době je odborná kompetence a působnost úřadů práce vymezena zákonem č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti a od 1. 4. 2004 zákonem č. 117/1995 Sb. o státní sociální podpoře.¹³

2.2.3.1 Působnost úřadů práce

V rámci hierarchického uspořádání systému služeb zaměstnanosti jsou úřady práce koncipovány jako **územně organizované správní úřady**. **Správní obvody** úřadu práce jsou shodné s územními obvody okresů a na území obvodů hlavního města Prahy.¹⁴ V České republice je **77 úřadů práce** a v souvislosti s ustanovením krajských orgánů územní samosprávy získalo **14 úřadů práce pověřených výkonem činnosti krajských koordinátorů** pro realizaci státní politiky zaměstnanosti v územním obvodu kraje. Názvy jednotlivých úřadů práce jsou uvedeny v příloze č. 2.¹⁵

Na úseku státní politiky zaměstnanosti **úřady práce** ve svém správním obvodu zejména:

- mají možnost aktivně **se podílet** na utváření trhu práce ve své územní působnosti;
- v rámci vytváření podmínek podpory zaměstnanosti v regionu **spolupracují** s orgány státní správy, samosprávy, vzdělávacími zařízeními i zaměstnavateli;
- **provádí zprostředkování zaměstnání** uchazečům o zaměstnání a zájemcům o zaměstnání, **včetně vyplácení** podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci;
- **poskytují** fyzickým osobám a zaměstnavatelům poradenské, informační a další služby v oblasti zaměstnanosti a pro tyto účely **vedou evidenci** volných pracovních míst, zájemců o zaměstnání, uchazečů o zaměstnání, osob se zdravotním postižením,

---

¹³ Vznik úřadu práce, Důvod a způsob založení úřadu práce, Dostupné z http://portal.mpsv.cz/sz/local/me_info/zaklnf.

¹⁴ §7 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵ §7 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

cizinců a evidenci povolení k výkonu umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dětí;

- **poskytují** zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením;
- **vykonává kontrolní činnost** v rozsahu stanoveném zákonem č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, včetně ukládání pokut.¹⁶

S ohledem na legislativu mají úřady práce široké pravomoci, které tak umožňují v regionech obsahově vymezovat, provádět a koordinovat státní politiky zaměstnanosti.¹⁷

Od 1. dubna 2011 nabyt účinnosti nový zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, kterým se mění organizační struktura a kompetence úřadů práce. Důvodem nového organizačního uspořádání je dosažení efektivnosti a úspornosti na úseku služeb zaměstnanosti.¹⁸ Datem účinnosti se zrušují původní (okresní) úřady práce zřízené podle zákona o zaměstnanosti (zákon č. 435/2004 Sb.). Veškeré úkoly v oblastech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, státní sociální podpory a dalších přebírá Úřad práce České republiky. Úřad práce je správním úřadem s celostátní působností se sídlem v Praze.¹⁹

Organizačně je Úřad práce České republiky členěn na **generální ředitelství a krajské pobočky a pobočku pro hlavní město** (součástí krajských poboček jsou kontaktní pracoviště).²⁰ Obvody působení krajských poboček jsou shodné s územím krajů. (viz. Obr. 2.1.)²¹ Krajské pobočky se dále člení na kontaktní pracoviště. Kontaktní pracoviště vznikla reorganizací původních úřadů práce a jejich kontaktních míst.²² Bližší podmínky

---

¹⁶ §8 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ Informační materiál MPSV ČR, 1996.

¹⁸ JOUZA L. *Nová právní úprava struktury úřadů práce*. Dostupné z <http://pravniradce.ihned.cz/>

¹⁹ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *O Úřadu práce ČR*. Dostupné z <http://portal.mpsv.cz/upcr/oup>

²⁰ §2 zákona č. 73/2011 Sb. o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů.

²¹ Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění ústavního zákona č. 176/2001 Sb.

²² JOUZA L. *Nová právní úprava struktury úřadů práce*. Dostupné z <http://pravniradce.ihned.cz/>

organizačního uspořádání Úřadu práce stanoví statut a organizační řád, který vydá generální ředitel s předchozím písemným souhlasem ministerstva práce a sociálních věcí.²³

Obr. 2.1 Obvody krajských poboček

Zdroj: MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *O Úřadu práce ČR*. Dostupné z <http://portal.mpsv.cz/upct/oup>

2.3 Kontrolní systém státní správy

2.3.1 Kontrolní systém – teoretické vymezení

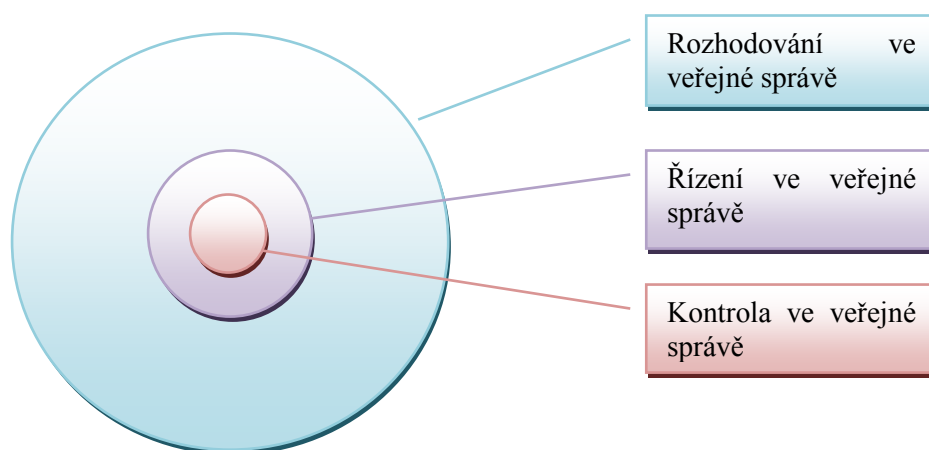
Veřejná správa je vázána svým podzákonným charakterem. Je vykonávána výlučně v rámci platných zákonů, které její provedení zabezpečují. Zachovávání zákonnosti je při výkonu veřejné správy jedním ze základních předpokladů právní jistoty všech zúčastněných stran. Zákonnost při výkonu veřejné správy právní řád garantuje systémem záruk, představující

²³ §2 zákona č. 73/2011 Sb. o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů.

právní prostředky určenými k zabezpečení dodržování právních norem a případ jejich porušení. Mezi jednu z těchto právních záruk lze zařadit také kontrolu ve veřejné správě.²⁴

Kontrola je jednou z etap procesu řízení, obvykle se uvádí jako zpětná vazba, která má ověřit, zda předchozí fáze řídicího procesu byly řádně vykonány a směřují k vytyčenému cíli, kterého má být dosaženo.²⁵ Cílem kontroly veřejné správy je zjistit skutečnosti rozhodné pro posouzení dodržování při jejím výkonu, porovnat je v konkrétním případě se zákonem stanovenými standardy činnosti správního úřadu, vyhodnotit případné odchylky od těchto standardů a při zjištění porušení zákonnosti navrhnout či přijmout odpovídající prostředky nápravy.²⁶ Plnění cíle je potřebné průběžně sledovat. To je dáno řadou faktorů, jako je očekávaný společenský účinek z realizovaného cíle či skutečnost, že realizace cíle je rozvržena v čase, přičemž k jeho dosažení jsou potřebné vzácné zdroje. Kontrola je nedílnou součástí řídicích a rozhodovacích procesů. Je to akt a proces, které ve zpětné vazbě podávají informaci o dosažení stanovených cílů. Tento vztah je vyjádřen Obr. 2.2²⁷.

Obr. 2.2 Vztah mezi pojmy „rozhodování ve veřejné správě“, „řízení ve veřejné správě“ a „kontrola ve veřejné správě“

Zdroj: NEMEC, J.; OCHRANA, F.; PAVEL, J.; ŠAGÁT, V. *Kontrola ve veřejné správě*. 2010, s. 9, (vlastní úprava).

Rozhodování ve veřejné správě je aktivita, kterou realizují subjekty veřejné správy, a to jak jednotlivci (individuální subjekty) rozhodující ve veřejném zájmu, tak i sociální subjekty

²⁴ KADEČKA, S.; ONDRUŠ, R.; PRŮCHA, P. *Základy správního práva pro ekonomy*. 2003, s. 79-80.

²⁵ HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2007, s. 194.

²⁶ TRANSPARENCY INTERNATIONAL. *Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě*. 2008, s. 80.

²⁷ NEMEC, J.; OCHRANA, F.; PAVEL, J.; ŠAGÁT, V. *Kontrola ve veřejné správě*. 2010, s. 9.

(vlády všech úrovní, státní orgány, apod.), přičemž hlavním rozhodujícím kritériem je veřejný zájem.

Řízení je součástí všech rozhodovacích procesů ve veřejné správě. Je to činnost, v rámci které by mělo být dosaženo stanoveného cíle. Sledování úspěšnosti dosahování stanovených cílů je nazýváno kontrolou. Kontrolou se rozumí jedna z nedílných součástí procesu řízení. Napomáhá k zajištění zpětné vazby, která zabezpečuje průběh tak, jak byly stanovené cíle dosahovány.²⁸

Má-li být kontrola účinná, je nutné, aby kontrolující splňoval určité předpoklady. Měl by být kompetentní a mít potřebné informace o kontrolovaném subjektu. Musí postupovat se vší pečlivostí a svědomitostí a také musí být osobně a věcně nepodjatý a mít kritický postoj k vlastním měřítkům posuzování a hodnocení činnosti kontrolovaného subjektu.²⁹

Dle D. Hendrycha by měl vlastní kontrolní postup mít tyto čtyři postupné kroky:

1. zjištění existujícího stavu (toho, co jest)
2. ověření zamýšleného stavu (toho, co má být),
3. určení odchylek existujícího od zamýšleného,
4. zhodnocení odchylek.

Kontrola provází každou lidskou činnost. Zvláště činnosti řídící a usměrňující. V tomto smyslu i kontrola v oblasti veřejné správy je svým způsobem sociální kontrolou, neboť má prostředky k tomu, aby zjištění nesrovnalosti mezi tím, co je, a tím, co má být postihovala, a tak usměrňovala lidské chování ve smyslu společností akceptovaných nebo přijatých pravidel.³⁰

2.3.2. Instituce kontrolního systému

Struktura kontrolního systému je dána složením institucí vykonávajících zákonodárnou moc, výkonnou moc, moc soudní a kontrolní moc. Instituce spadající do kontrolního systému postupují především ve smyslu ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení

---

²⁸ Tamtéž, 2010, s. 10.

²⁹ HENDRYCH, D. *Správní věda – Teorie veřejné správy*. 2009, s. 171.

³⁰ Tamtéž. 2009, s. 171.

v platném znění. Zákon se vztahuje na řízení, kde o právech a povinnostech občanů rozhodují instituce, které jsou zřízeny uvedeným zákonem podle podmínek, které určují zvláštní zákony, například zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole (zákon o státní kontrole), zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě (zákon o finanční kontrole), zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích vždy v platném znění. Státní kontrola je kontrolní činnost orgánů zaměřena na hospodaření s finančními a hmotnými prostředky ČR a na plnění povinností z obecně závazných právních předpisů. Kontrole podle zákona o státní kontrole v platném znění nepodléhají soudy a státní zastupitelstva s výjimkou hospodaření těchto orgánů s finančními prostředky ČR a výkon ozbrojených bezpečnostních sborů a Vězeňské služby ČR vykonávané dle zvláštních předpisů.³¹

Kontrola prováděná Parlamentem ČR, bývá také často označována jako politická.³² Kromě legislativního procesu, jímž ovlivňuje především rámec fungování veřejné správy, se výrazně podílí také na realizaci moci výkonné a soudní.³³ Rozsah parlamentní kontroly a pravomoci s tím spojené stanoví zpravidla přímo základní zákon státu, jímž je ústava.³⁴ Dle článku 42 zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky ve znění pozdějších předpisů je uvedeno, že návrh zákona o státním rozpočtu a návrh státního závěrečného účtu podává vláda. Tyto návrhy projednává na veřejné schůzi a usnází se o nich jen Poslanecká sněmovna.³⁵ Z tohoto důvodu lze označit finanční hospodaření státu, které se děje prostřednictvím státního rozpočtu za výrazný projev ovlivňování činnosti veřejné správy. Během roku je také prováděna kontrola plnění státního rozpočtu, kterou provádí spolu s Parlamentem Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ). Vláda je také povinna po ukončení rozpočtového období podat návrh státního závěrečného účtu. Dalším prostředkem Parlamentu pro kontrolu je také právo každého poslance tzv. interpelovat vládu a její členy ve věcech, jež jsou svěřeny do jejich působnosti.³⁶

Vláda ČR jako nejvyšší orgán výkonné moci kontroluje plnění úkolů ve všech oblastech státní správy, které řídí. Kontrolu provádí prostřednictvím ministerstev s využitím zákona o státní kontrole v platném znění, zákona o finanční kontrole ve veřejné správě a dílčích

---

³¹ REKTOŘÍK, J.; ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru*. 2003, s. 32.

³² HENDRYCH, D. *Správní věda – Teorie veřejné správy*. 2009, s. 174.

³³ HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2007, s. 197.

³⁴ HENDRYCH, D. *Správní věda – Teorie veřejné správy*. 2009, s. 174.

³⁵ Zákon č. 1/1993, Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů.

³⁶ HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2007, s. 197 – 198.

zákonů specifických pro kontrolní instituce státní správy (finanční úřady, celní úřady, úřady práce, živnostenské úřady, apod.)³⁷

Posláním **Nejvyššího kontrolního úřadu** je podle ústavně právní úpravy kontrolovat hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu. Bližší úprava postavení, působnosti, organizační struktury a dalších podrobností je ústavně svěřena zákonu, jímž je zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů.³⁸ Kontrole NKÚ podléhají všechny správní úřady včetně ministerstev, dále fyzické a právnické osoby, pokud disponují výše uvedenými prostředky a zákon jejich kontrolu nevylučuje. Kontrole NKÚ podléhá nově i Česká národní banka, a to v oblasti výdajů na pořízení majetku a výdajů na provoz. Hlavním posláním NKÚ je zajistit, aby bylo nakládáno hospodárně s prostředky daňových poplatníků, s prostředky vybíraným na základě zákona a s majetkem státu.³⁹ Kontrolní činnost NKÚ není však pouze zaměřena na kontrolování hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu. Mezi další kontrolní činnost NKÚ lze zařadit mimo jiné: státní závěrečný účet ČR, hospodaření s prostředky, poskytnutými ČR ze zahraniční, a s prostředky, za něž převzal stát záruku, atd.⁴⁰

Na výkon veřejné správy rovněž nepřímo působí i **judikatura soudů ve správním a ústavním soudnictví**.⁴¹ Soudní soustava je v ČR tvořena Nejvyšším správním soudem, Nejvyšším soudem, vrchními soudy, soudy krajskými a soudy okresními, a k těmto se přiřazuje svým posláním zcela odlišný Ústavní soud ČR. Od 1. 1. 2003 tedy dochází k důslednému naplnění článku 91 zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů, který zařazuje již od počátku své časové působnosti mezi orgány tvořící soustavu soudů také Nejvyšší správní soud se sídlem v Brně. Nejvyšší správní soud je charakterizován jako vrcholný orgán soudnictví, který nejen že rozhoduje v případech zákonem výslovně stanovených a řeší kasační stížnosti, ale působí také jako garant jednoty a zákonnosti rozhodování v této oblasti.⁴²

³⁷ REKTOŘÍK, J.; ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru*. 2003, s. 32.

³⁸ KADEČKA, S.; PRŮCHA P., *Správní právo – obecná část*. 2006, s. 54.

³⁹ HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2007, s. 204 – 205.

⁴⁰ REKTOŘÍK, J.; ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru*. 2003, s. 33.

⁴¹ KADEČKA, S.; ONDRUŠ, R.; PRŮCHA, P. *Základy správního práva pro ekonomy*. 2003, s. 85 – 86.

⁴² HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2007, s. 197 – 198.

Mezi významné instituce kontrolující činnost veřejné správy patří **veřejný ochránce práv**⁴³ (po vzoru západních zemí nazývaný často ombudsman). Jeho existence zajišťuje rozšíření institutů, které zaručují zákonné a spravedlivé fungování veřejné správy.⁴⁴ Je to nezávislý státní orgán, na který se může obrátit občan s podáním nebo stížností, pokud si myslí, že byl správním úřadem nebo orgánem územního samosprávného celku poškozen ve svých právech nebo možnostech, nebo že příslušný úřad k nim přihlížel nedostatečně.⁴⁵

Právně je činnost Ochránce zakotvena v zákoně č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších právních předpisů. Ochránce je povinen svou funkci vykonávat nezávisle a nestranně, musí zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, které se v souvislosti s výkonem této funkce dozvěděl, ledaže by jí byl zproštěn. Jeho pravomoci jsou omezeny. Z výkonu funkce mu také plynou zvláštní povinnosti. Každoročně je povinen podávat souhrnnou zprávu o své činnosti Poslanecké sněmovně, současně také Senátu, prezidentu republiky, vládě, ministerstvům a jiným správním úřadům s působností na celé území státu. Tuto také vhodným způsobem zveřejňuje. Má také povinnost seznamovat veřejnost se svou činností a s poznatky, jež z jeho činnosti vyplynuly.⁴⁶

2.3.3 Typologie kontroly

V praxi se realizuje mnoho různých druhů a typů kontrol, které lze rozlišovat podle jednotlivých klasifikačních hledisek, jak o tom vypovídá Tab. 2.1.⁴⁷

---

⁴³ HENDRYCH, D. *Správní věda – Teorie veřejné správy*. 2009, s. 174.

⁴⁴ HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2007, s. 198.

⁴⁵ HENDRYCH, D. *Správní věda – Teorie veřejné správy*. 2009, s. 174.

⁴⁶ HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2007, s. 197 – 198.

⁴⁷ NEMEC, J.; OCHRANA, F.; PAVEL, J.; ŠAGÁT, V. *Kontrola ve veřejné správě*. 2010, s. 18.

Tab. 2.1 Klasifikace kontrol ve veřejné správě podle vybraných kritérií

Klasifikační hledisko	Název kontroly
Objekt kontroly	Předmětná kontrola nazvaná podle druhu kontrolovaného předmětu (např. kontrola veřejných výdajů)
Kontrolovaná stránka	Formální kontrola (např. dokumentační kontrola), obsahová kontrola (např. kontrola dosažených výsledků)
Čas	Předběžná kontrola, průběžná kontrola, následná kontrola
Realizující kontrolní instituce	Interní kontrola, kontrola vnějším orgánem

Zdroj: NEMEC, J., OCHRANA, F., PAVEL, J., ŠAGÁT, V. *Kontrola ve veřejné správě*. 2010, s. 18.

Uvedené rozdělení je pouze jedním z mnoha příkladů možných kvalifikací. V tomto případě je kvalifikační hledisko zvoleno s ohledem na přístup a zaměření kontroly.⁴⁸

Pokud je kontrola příslušnou součástí řízení (zásada „kdo řídí, ten kontroluje“), nazývá se **kontrola přímá**. Přímá kontrola je stálá a nepřetržitá a může bezprostředně zasahovat do fungování kontrolovaného objektu, může však mít pouze jednostranný náhled. Její nevýhodu proto kompenzuje **kontrola nepřímá** (provádí ji někdo jiný než nadřízený, resp. vedoucí pracovník). Ta pouze zajišťuje, ověřuje, resp. hodnotí určité skutečnosti a podává o tom zprávu orgánům kompetentním činit opatření (je tedy méně operativní, může však být objektivnější).

Z hlediska kontrolovaného subjektu může jít o **kontrolu laickou** (tzv. veřejná kontrola, též občanská; její podmínkou je přiměřený přístup veřejnosti k informacím o činnosti veřejné správy) nebo o **kontrolu profesionální**, se specializovanými pracovníky, resp. organizačními útvary uvnitř instituce (tzv. vnitřní kontrola). Pokud je kontrola vykonávána specializovanými organizačními útvary nadřízených institucí a specializovanými institucemi, jde o tzv. vnější kontrolu. Z organizačního hlediska jde ve veřejné správě buďto o profesionální kontrolu státní nebo o kontrolu vykonávanou jinými veřejnoprávními institucemi (kraje, obce, komory).⁴⁹

⁴⁸ Tamtéž. 2010, s. 18.

⁴⁹ KOVÁŘ, J.; VRABKOVÁ, I. *Veřejná správa*. 2008, s. 118.

Otázkou však je: Kdy kontrolovat? Vzhledem k záměru kontroly se nabízí kontrola předběžná, průběžná a následná. Tomuto dělení je blízká kontrola označována jako soustavná a kontrola prováděná namátkově.⁵⁰

Předběžná kontrola spočívá v tom, že jinému orgánu, než který má pravomoc rozhodnout, se dává právo vyslovit nebo nevyslovit souhlas se zamýšleným rozhodnutím. Jde o akty, které mají povahu potvrzující nebo schvalující postup jiného orgánu. V právním státě však nelze některé formy předběžné kontroly vyloučit, a to z důvodu ochrany veřejného zájmu nebo jistoty v právních vztazích, a to i pod hrozbou, že právní úkon provedený orgánem bez stanoveného schvalovacího řízení je od počátku neplatný.

Průběžná kontrola je kontrolou správnosti, účelnosti a hospodárnosti postupu řešení. Zjištění závad v takových případech a jejich odstranění je ku prospěchu dosažení zamýšleného cíle a přispívá k vyšší kvalitě rozhodnutí. Průběžná kontrola je však sama o sobě neúplná a může být i neobjektivní, neboť nepodává dostatek informací o objektu kontroly. Proto jakýmsi završením kontrolního postupu je následná kontrola, jako konečná kontrola realizace zamýšleného cíle.

Moderní pojetí zahrnuje do kontroly jako její součást také poradenství spočívající zejména v tom, že nadřízený nebo jinak kompetentní subjekt touto cestou předchází nedostatkům, nebo je omezuje, aniž používá donucovacích prostředků. Za zvláštní způsob kontroly se považuje vyhodnocování nebo oceňování dosahovaného výsledku (zejména programů a projektů), a to především s ohledem na jejich úspěšnost.⁵¹

Z obsahového hlediska je možné kontrolní činnost rozdělit na **kontrolu věcnou** (naturální, **hmotnou a kontrolu finanční** (hodnotovou), resp. komplexní (souborná, úplná, vyčerpávající) a dílčí (specializovanou, namátková, výběrová). Podle charakteru může být buďto plánovaná nebo operativní, individuální (provádí ji jedna instituce) nebo koordinovaná (souběžně nebo návazně více kontrolních institucí).⁵²

---

⁵⁰ HENDRYCH, D. *Správní věda – Teorie veřejné správy*. 2009, s. 171.

⁵¹ HENDRYCH, D. *Správní věda – Teorie veřejné správy*. 2009, s. 171- 173.

⁵² KOVÁŘ, J.; VRABKOVÁ, I. *Veřejná správa*. 2008, s. 118.

2.3.4 Kontrola hospodaření ve veřejné správě, finanční kontrola

Předmětem kontroly ve veřejné správě mohou být různé aspekty činnosti veřejné správy. Jedním z těchto aspektů je kontrola, jejímž předmětem je hospodaření veřejné správy.⁵³

Pravidla hospodaření veřejné správy a kontrolu jejich dodržování upravuje několik zákonů (a k nim prováděcích právních předpisů). Jedná se zejména o:

- zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole;
- zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím hospodaření v právních vztazích;
- zákon č. 77/1997 Sb. o státním podniku zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu;
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích;
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích;
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze;
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů;
- zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů;
- zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.⁵⁴

V souvislosti s hospodařením s finančními prostředky státu je prováděna **finanční kontrola** podle pravidel zákona o finanční kontrole ve veřejné správě a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.⁵⁵ (účinnost nabyl dne 1. ledna 2002, od svého přijetí byl již několikrát novelizován). V českém právním řádu do doby přijetí zákona nebyly upraveny systémy finanční kontroly ve vztazích nadřízenosti a podřízenosti, zřízení vnitřních kontrolních útvarů v ústředních a jiných správních úřadech a vymezení jejich funkce při zajišťování finanční kontroly. Účelem tohoto zákona je vytvořit právní základ funkčního systému finanční kontroly ve veřejné správě.⁵⁶

---

⁵³ TRANSPARENCY INTERNATIONAL. *Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě*. 2008, s. 81 – 82.

⁵⁴ Tamtéž. 2008, s. 82.

⁵⁵ HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2. vy. Opava: OPTYS, spol. s r.o., 2007, s. 201.

⁵⁶ TRANSPARENCY INTERNATIONAL. *Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě*. Praha: 2008, s. 81 – 82.

Finanční kontrola vykonávaná podle tohoto předpisu je součástí systému finančního řízení zabezpečujícího hospodaření s veřejnými prostředky a je tvořena: **systémem finanční kontroly vykonávané kontrolními orgány** (Ministerstvem financí, územními finančními orgány,⁵⁷ správci kapitol státního rozpočtu, poskytovateli veřejných finančních podpor a územními samosprávnými celky); **systémem finanční kontroly vykonávané podle mezinárodních smluv a vnitřním kontrolním systémem v orgánech veřejné správy**.⁵⁸ Kromě těchto druhů vymezuje zákon navíc povinnost interního auditu. Pro tento účel je třeba sestavit funkčně nezávislý a organizačně zcela oddělený orgán, jež má za úkol provádět finanční kontrolu uvnitř.⁵⁹ Kontrolní činnost na úseku zaměstnanosti vykonávají úřady práce, ministerstvo a ve stanoveném rozsahu⁶⁰ i celní úřady.⁶¹

Zákonem stanovenými **hlavními cíly finanční kontroly**, jež jsou společné všem jejím systémům, je **prověřovat**:

- **dodržování** právních předpisů a opatření přijatých orgány veřejné správy v mezích těchto předpisů při hospodaření s veřejnými prostředky k zajištění stanovených úkolů těmito orgány;
- **zajištění ochrany** veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobeným zejména porušením právních předpisů, ne hospodárným, neúčelným a neefektivním nakládáním s veřejnými prostředky nebo trestnou činností;
- včasné a spolehlivé **informování** vedoucích orgánů veřejné správy o **nakládání** s veřejnými prostředky, o prováděných operacích, o jejich průkazném účetním zpracování za účelem účinného usměrňování činnosti orgánů veřejné správy v souladu se stanovenými úkoly;
- hospodárný, efektivní a účelný **výkon veřejné správy**;⁶²
- **odpovědnost** za organizování, řízení a zajištění přiměřenosti a účinnosti finanční kontroly mají vedoucí orgánů veřejné správy v rámci své řídicí pravomoci.

⁵⁷ §3 zákona č. 320/2001, o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁸ §3, 4 zákona č. 320/2001, o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁹ HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2007, s. 201 – 203.

⁶⁰ Dle §126 odst. 4 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti mohou celní úřady kontrolovat, zda cizinec vykonává práci pro právnickou nebo fyzickou osobu na základě pracovně právního vztahu nebo jiné smlouvy a zda ji vykonává v souladu s vydaným povolením k zaměstnání nebo zelenou kartou.

⁶¹ § 125 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

⁶² §4 zákona č. 320/2001, o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo financí jako ústřední správní úřad pro finanční kontrolu metodicky řídí a koordinuje výkon finanční kontroly ve veřejné správě.⁶³

Výkon finanční kontroly je řízen danými procesními pravidly, která upravuje Hlava II části druhé zákona. Obecně platí, že vzájemné vztahy mezi kontrolními orgány a kontrolovanými osobami při výkonu veřejnoprávní kontroly na místě se řídí částí třetí zákona o státní kontrole. Ustanovení zákona o finanční kontrole se ve vztahu k zákonu o státní kontrole řídí ustanovením zákona o státní kontrole, nestanoví-li zákon o finanční kontrole jinak. Zákonem o státní kontrole je upravena např. oblast – postup při vylučování kontrolních pracovníků, oprávnění pracovníků vykonávající finanční kontrolu, ukončení veřejnoprávní kontroly marným uplynutím lhůty pro podání námitek nebo odvolání, aj.⁶⁴

V rámci finanční kontroly existují kontrolní mechanismy uvnitř orgánů veřejné správy. Jedná se o tzv. vnitřní kontrolní systém, jehož složky tvoří: zavedení, udržování a prověřování účinnosti vnitřního kontrolního systému (§ 25), řídicí kontrola (§26, 27) a interní audit (§28 – 31). Zákon o finanční kontrole dále blíže upravuje působnost kontrolních orgánů, procesní pravidla a vnitřní kontrolní systém. Jeho přijetím vznikl v České republice právní základ pro vytvoření funkčního systému finanční kontroly ve veřejné správě. Dále byla vydána prováděcí vyhláška č. 416/2004 Sb.; a následně byl Ministerstvem financí vytvořen Pokyn k jednotnému uplatňování procesních pravidel při výkonu veřejnoprávní kontroly na místě a při realizaci následných opatření s touto kontrolou souvisejících (s komentářem).⁶⁵

---

⁶³ HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2007, s. 201 – 203.

⁶⁴ Zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁵ TRANSPARENCY INTERNATIONAL. *Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě*. 2008, s. 97.

3 CHARAKTERISTIKA ÚŘADU PRÁCE V JESENÍKU

3.1 Charakteristika okresu Jeseník

V nejsevernějším výběžku Moravy a Slezska, při hranicích s Polskou republikou se nachází okres Jeseník. Z jižní strany sousedí s okresem Šumperk, směrem na východ má společnou hranici s okresem Bruntál z Moravskoslezského kraje. Celkovou rozlohou 718,83 km² je považován za nejmenší okres v Olomouckém kraji. Okres Jeseník tvoří nejmenší podíl mezi ostatními pěti okresy Olomouckého kraje (Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk), pouze 14% na celkové ploše.⁶⁶

Okres se skládá z pěti měst a devatenácti obcí. Nadpoloviční většina obcí v okrese má méně jak 1000 obyvatel. K 31. 12. 2010 zde žilo celkem 41 095 obyvatel, počet ekonomicky aktivních obyvatel je 21 765.⁶⁷ Mezi pěti okresy Olomouckého kraje stojí okres Jeseník na posledním místě v hustotě zalidnění. Na 1 km² zde žije pouze 61 obyvatel. Nejmenší obcí je Ostružná, která měla k 31. 12. 2010 jen 183 obyvatel. Největší obcí je město Jeseník (k 31. 12. 2010 mělo 12 048 obyvatel). Necelá polovina obyvatel okresu Jeseník žije ve městech (podíl městského obyvatelstva v roce 2010 činil 47,5 %). V okrese Jeseník jsou celkem 3 správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (POU) – Jeseník, Javorník a Zlaté Hory. POU Jeseník zahrnuje 9 obcí, POU Javorník 13 obcí a POU Zlaté Hory 2 obce. Správní obvod obcí s rozšířenou působností je na území okresu Jeseník pouze jeden. Pod ORP Jeseník spadají všechny obce okresu (viz. Obr. 3.1.)⁶⁸

---

⁶⁶ Interní zdroj Úřadu práce v Jeseníku: *Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jeseník za rok 2010.*

⁶⁷ Údaje ČSÚ dostupné z <http://www.olomouc.czso.cz/>

⁶⁸ Interní zdroj Úřadu práce v Jeseníku: *Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jeseník za rok 2010.*

Obr. 3.1 Mapa okresu Jeseník

Zdroj: Úřad práce v Jeseníku: *Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jeseník za rok 2010*

Jesenicko je velmi bohaté na **přírodní zajímavosti**. Povrch regionu se postupně snižuje od mohutných hřebenů Hrubého Jeseníku na jihu přes Rychlebské hory a Zlatohorskou vrchovinu k rovinám při polských hranicích. Téměř polovina Jesenicka spadá do Chráněné krajinné oblasti Jeseníky a některá zvláště cenná území byla navíc vyhlášena národními přírodními rezervacemi. Největší a nejvýznamnější z nich je Praděd (1 492 m n. m.) s Velkou a Malou kotlinou. Nejníže položeným místem v okrese je obec Vidnava s nadmořskou výškou 202 m. Nejvyšším bodem je vrchol Keprníku s výškou 1423 m n.m.⁶⁹

Jesenicko je také známo svým lázeňstvím. V minulém století zde založil základní kameny a tradice lázeňství Vincenz Priesnitz. V současné době jsou pokračovateli založených tradic

⁶⁹ Interní zdroj Úřadu práce v Jeseníku: *Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jeseník za rok 2010*.

Priessnitzovy léčebné lázně, a.s. se sídlem ve městě Jeseník, s léčebnými procedurami zaměřenými na astma, krevní oběh a poruchy nervové soustavy. Druhým léčebným ústavem na Jesenícku zabývajícím se lázeňstvím je Schroth, spol. s r. o., se sídlem v obci Lipová – lázně, kde se léčí choroby pohybového ústrojí, diabetes, poruchy štítné žlázy a kožní onemocnění, součástí léčby jsou bylinkové koupele, masáže, parafinové zábaly, elektroléčba a rehabilitační tělocvik. Léčebný ústav však lze také nalézt ve městě Zlaté Hory, kde je umístěna Dětská léčebna EDEL, spol. s r.o., která se zaměřuje jako i výše uvedené lázeňské ústavy hlavně na léčbu astma a dýchacích obtíží dětí.⁷⁰

Okres Jeseník je také bohatý na množství rekreačních, turistických a lyžařských středisek (např. Ramzová, Ostružná, Červenohorské sedlo). Mezi turisticky atraktivní místa patří např. Rejvíz s rašeliništěm vrchovištního typu. V okrese Jeseník se také nacházejí dva jeskynní útvary – jeskyně na Špičáku s charakteristickými chodbami srdcovitého tvaru a krápníková jeskyně Na Pomezí. Jeskyně Na Pomezí byla objevena v roce 1936, patří k největším krasovým jeskyním v České republice, které vznikly rozpouštěním mramoru, tedy krystalického vápence. Je bohatá svou krápníkovou výzdobou a charakteristickými jezírky s jeskynními perlami.⁷¹ Ke dni 31. 12. 2010 bylo v okrese Jeseník 10. 783 ekonomických subjektů. Většinový podíl tvoří fyzické osoby 9. 244, což je 85,7% z celkového počtu ekonomických subjektů v okrese Jeseník.⁷²

Míra nezaměstnanosti v okrese Jeseník v roce 2010 činila ke dni 31. 12. 2010 19,7%, což je ve srovnání s rokem 2009 o 2,8% více. Nejvyšší míra nezaměstnanosti v okrese Jeseník byla ke dni 31. 1. 2011 ve výši 21%, což je nejvyšší míra nezaměstnanosti v České republice. Vývoji míry nezaměstnanosti v okrese Jeseník v období roku 2006 – leden 2011 je uveden v Tab. 3.1.⁷³

---

⁷⁰ Interní zdroj Úřadu práce v Jeseníku: *Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jeseník za rok 2010*

⁷¹ Český statistický úřad, *Charakteristika okresu Jeseník*, dostupné z [http://www.olomouc.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_jesenik/\\$File/okres%20Jesen%C3%ADk.pdf](http://www.olomouc.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_jesenik/$File/okres%20Jesen%C3%ADk.pdf)

⁷² Český statistický úřad, *Meziokresní srovnání vybraných ukazatelů v Olomouckém kraji v 1. – 4. čtvrtletí 2010*, dostupné z <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/kraj/711302-10-xm>.

⁷³ Interní zdroj Úřadu práce v Jeseníku: *Statistický zpravodaj*.

Tabulka 3.1 Porovnání míry nezaměstnanosti v okrese Jeseník v období r. 2006 – leden 2011

Měsíc	Mnz v okrese Jeseník v %					
	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Leden	21,0	19,2	13,6	12,2	16,0	18,6
Únor		19,4	14,5	11,9	15,8	18,4
Březen		18,8	14,6	10,6	14,3	18,3
Duben		15,2	14,1	9,2	12,5	16,0
Květen		14,2	13,0	8,3	11,0	14,1
Červen		13,3	12,1	8,0	10,1	13,2
Červenec		13,0	12,0	8,3	9,7	13,2
Srpen		12,8	11,8	8,4	9,4	13,1
Září		12,6	12,1	8,5	9,5	13,0
Říjen		14,0	12,1	8,6	9,0	12,4
Listopad		16,5	13,7	9,4	9,6	13,1
Prosinec		19,7	16,9	11,5	11,1	14,7

Zdroj: Interní zdroj Úřadu práce v Jeseníku: *Statistický zpravodaj*

S prudkým zvýšením míry nezaměstnanosti korespondoval i obrovský nárůst absolutního počtu uchazečů o zaměstnání. **Ke dni 31. 12. 2010 bylo úřadem práce evidováno celkem 4 055 uchazečů o zaměstnání.**

Ze statistického hlediska je okres Jeseník rozdělen do 4 mikroregionů. Největší plochu zaujímá region Jesenicko, který se táhne údolím podél řeky Bělé, a kterým prochází železniční trať a silnice I. třídy. Tyto komunikace jsou nejdůležitější spojnice pro celý jesenický okres a podél nich je rozmístěn nejdůležitější a životně důležitý průmysl okresu. Míra nezaměstnanosti v tomto regionu je nejnižší a naopak v sousedních regionech narůstá a to hlavně z důvodů malé dostupnosti a dopravní obslužnosti a to je jeden z hlavních důvodů, proč zaměstnavatelé stěhují své firmy jinam a noví nemají zájem investovat do této oblasti. Podrobný přehled míry nezaměstnanosti v mikroregionech Jesenicka včetně počtu nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích ke dni 31. 1. 2011 je uveden v příloze č. 3.⁷⁴

⁷⁴ Interní zdroj Úřadu práce v Jeseníku: *Statistický zpravodaj*.

3.2 Organizační struktura úřadu práce v Jeseníku

Úřad práce v Jeseníku byl zřízen MPSV ČR Zakládací listinou ze dne 22. 12. 1995. Dne 1. 5. 1998 došlo na základě Rozhodnutí MPSV ČR ke změně zakládací listiny na zřizovací listinu Úřadu práce v Jeseníku. Změna zřizovací listiny byla provedena MPSV ČR Opatřením o změně zřizovací listiny Úřadu práce v Jeseníku dne 10. 3. 2004. Předmětem činnosti Úřadu práce v Jeseníku je stanoven Zákonem č. 435/2001 Sb. o zaměstnanosti (zákon o zaměstnanosti) v platném znění a Zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (zákon o státní sociální podpoře) v platném znění. Úřad práce v Jeseníku je správním úřadem, který zabezpečuje ve svém správním obvodu státní politiku zaměstnanosti, výkon státní správy na úseku sociální podpory a další úkoly vyplývající ze zvláštních právních předpisů.⁷⁵

Organizace a řízení jsou upraveny obecně závaznými právními předpisy, řídícími akty zřizovatele, jímž je MPSV ČR a vnitřními organizačními a řídícími normami. Soustavu vnitřních organizačních norem tvoří zejména **organizační a pracovní řád, spisový a skartační řád, směrnice a rozhodnutí ředitele úřadu práce, příkazy a sdělení ředitele úřadu práce a další řídící normy**, kterými mohou být řídící akty vedoucích organizačních útvarů, zápisy z porad apod.⁷⁶

Vnitřní uspořádání úřadu práce vychází z principu **hierarchického modelu** organizace.⁷⁷ V rámci vnitřní organizace úřadu je vybudována třístupňová struktura, která je založená na vztahu nadřízenosti a podřízenosti po vertikální linii. Rozhodovací pravomoc úřadu práce představuje ředitel. Na druhém stupni organizační struktury stojí odbory v souběhu s některými odděleními, jejichž cílem je zajistit jednotný a ucelený výkon svěřené činnosti.

Ke dni 1. 1. 2011 byly na úřadu práce zřízeny celkem 2 odbory (odbor trhu práce a poradenství a odbor zprostředkování) a 4 oddělení (oddělení kontrolně právní a finanční kontroly, oddělení ekonomické, oddělení kanceláře ředitele a oddělení státní sociální podpory). Vedoucí odboru a vedoucí oddělení jsou přímo podřízeni řediteli úřadu práce. 2 uvedené odbory se dále člení do dvou útvarů třetího stupně (oddělení). Oddělení řídí

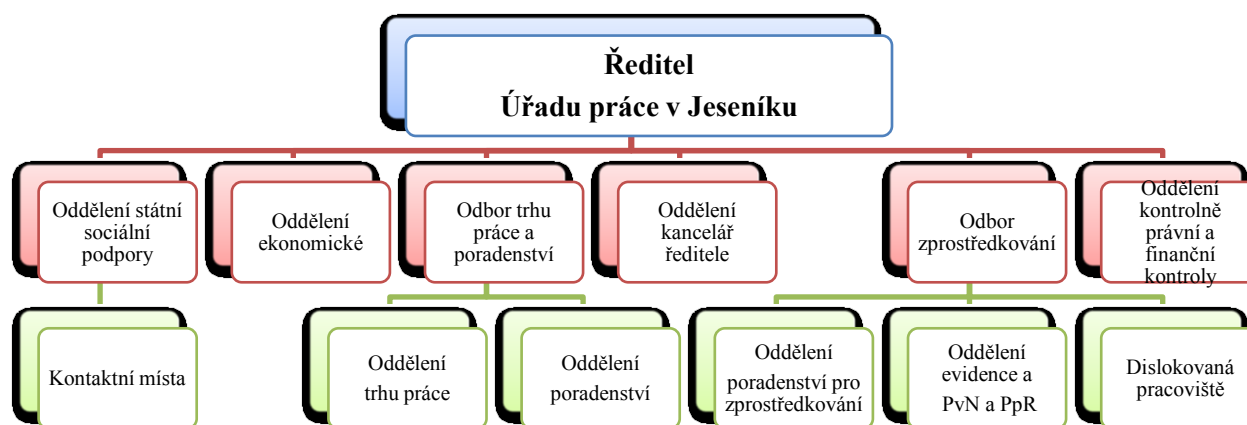
⁷⁵ Interní předpis Úřadu práce. *Zřizovací listina*.

⁷⁶ Interní předpisy Úřadu práce v Jeseníku.

⁷⁷ Hendrych, D. *Správní věda. Teorie veřejné správy*, 2007, s. 91.

vedoucí oddělení, který je přímo podřízen vedoucímu odboru. S cílem decentralizace a zlepšení a zkvalitnění dostupnosti občanům byly zřízeny 3 dislokovaná pracoviště odboru zprostředkování (1 ve Zlatých Horách, 1 ve Vidnavě a 1 v Javorníku) a 2 kontaktní místa oddělení státní sociální podpory (1 ve Zlatých Horách a 1 v Javorníku). Schéma vnitřní organizace úřadu práce zachyceno na Obr. 3.2.⁷⁸

Obr. 3.2 Organizační struktura úřadu práce

Zdroj: Interní předpis Úřadu práce v Jeseníku: *Směrnice č. 2/2009 platná ke dni 1. 6. 2010* (vlastní úprava).

S účinností zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů ode dne 1. 4. 2011, se Úřad práce v Jeseníku (současně s dislokovaným pracovištěm ve Vidnavě) přetransformoval na **Kontaktní pracoviště Jeseník**. Dislokovaná pracoviště odboru zprostředkování se současně s kontaktními místy oddělení státní sociální podpory (v Javorníku a ve Zlatých Horách) stali **Kontaktním pracovištěm Javorník** a **Kontaktním pracovištěm Zlaté Hory**.

3.2.1 Hlavní činnosti jednotlivých útvarů

V čele úřadu práce je **ředitel**, jemuž je svěřena komplexní řídicí působnost vymezená obecně závaznými právními předpisy a organizačním řádem. Ze své činnosti je ředitel odpovědný

⁷⁸ Interní předpis Úřadu práce v Jeseníku: *Směrnice č. 2/2009 platná ke dni 1. 6. 2010*.

MPSV ČR. Ředitel úřadu práce jmenuje a odvolává z funkcí vedoucí odborů a oddělení úřadu práce v souladu s Oznámením MPSV ČR č. 21/95.⁷⁹

Oddělení státní sociální podpory má v kompetenci zajišťovat při výkonu své svěřené činnosti hlavně:

- kontakt se žadatelem a stanovit nárok na dávku státní sociální podpory;
- ověřování přiznaného nároku a rozhodování ve věci;
- kontrolu dávek státní sociální podpory;
- úhradu výživného pro děti v pěstounské péči;
- realizaci nařízení EU 1408/71 a 1612/88 v oblasti státní sociální podpory;
- exekuci, sledování a vymáhání přeplatků, pokut a ostatních pohledávek.⁸⁰

V hlavní činnosti **ekonomického oddělení** je:

- hospodářská správa;
- financování a ekonomika;
- personalistika, platy a vzdělávání;
- výplata dávek státní sociální podpory a ostatní ekonomické činnosti.⁸¹

Odbor trhu práce (oddělení trhu práce a oddělení poradenství) má ve své kompetenci zajištění:

- evidence volných pracovních míst;
- uplatňování aktivní politiky zaměstnanosti (příspěvek na zapracování, společensky účelná pracovní místa, veřejně prospěšné práce, chráněné pracovní místo a chráněná pracovní dílna, příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program);
- evropské služby zaměstnanosti, ostatní programy a projekty (mimo Evropské sociální fondy);
- příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením;
- plnění povinného podílu zaměstnaných osob se zdravotním postižením;

---

⁷⁹ Tamtéž.

⁸⁰ Interní předpis Úřadu práce v Jeseníku: *Směrnice č. 2/2009 platná ke dni 1. 6. 2010.*

⁸¹ Tamtéž.

- vyřizování agendy zaměstnávání občanů ČR v zahraničí, povolování zaměstnávání cizinců v ČR, evidence zaměstnaných občanů EU a cizinců, u nichž se nevyžaduje povolení k zaměstnání;
- služby speciálního poradenství, činnosti související se speciálním poradenstvím;
- poradenství pro volbu a změnu povolání;
- příprava, uzavření a plnění poradenských dohod mezi úřadem práce a fyzickou osobou, externí institucí;
- uplatňování rekvalifikace, rekvalifikace klientů úřadu práce, rekvalifikace zaměstnanců u zaměstnavatelů;
- monitoring a marketing trhu práce;
- statistiky, analýzy a prognózy trhu práce.

Činností **oddělení kancelář ředitele** je:

- organizace a řízení úřadu práce;
- personalistika, platy a další vzdělávání zaměstnanců;
- informatika.⁸²

Odbor zprostředkování (oddělení poradenství pro zprostředkování, oddělení evidence a nároku na podporu v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci, dislokovaná pracoviště) má ve své kompetenci:

- poradenství pro zprostředkování zaměstnání fyzickým osobám;
- poradenství pro zprostředkování zaměstnanců pro zaměstnavatele;
- činnosti související s poradenstvím pro zprostředkování zaměstnání;
- evidence uchazeče, zájemce o zaměstnání a osoby se zdravotním postižením žádající o pracovní rehabilitaci;
- rozhodování o nároku na podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci;
- vyplácení podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci;
- export podpory v nezaměstnanosti mezi státy EU.⁸³

---

⁸² Interní předpis Úřadu práce v Jeseníku: *Směrnice č. 2/2009 platná ke dni 1. 6. 2010.*

⁸³ Tamtéž.

Pro zabezpečení kontrolní činnosti bylo zřízeno **Oddělení kontrolně právní a finanční kontroly**, které mimo jiné provádí:

- vyřizování podnětů ke kontrolní činnosti;
- kontrolu dodržování zákona o zaměstnanosti;
- následnou veřejnosprávní kontrolu;
- organizaci a řízení úřadu práce (tvorbu vnitřních norem, podatelna);
- právní činnosti;
- činnosti dítěte;
- exekuci, sledování a vymáhání přeplatků, pokut a ostatních pohledávek;
- uspokojování mzdových nároků zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů.⁸⁴

3.3 Hospodaření úřadu práce v Jeseníku

Úřad práce v Jeseníku je podle § 51 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích organizační složkou státu, vůči které podle § 53 tohoto zákona plní MPSV ČR zřizovatelskou funkci. Organizační složka státu není podle § 3 odst. 2 uvedeného zákona právnickou osobou. Tím není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu.

Úřad práce v Jeseníku je účetní jednotkou. Hospodaření se řídí právními předpisy závaznými pro organizační složky státu, zejména zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů a dále také platnými právními předpisy, mezi které mimo jiné patří také zákon č. 219/2000Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky (do 31. 12. 2009 vyhláškou č. 505/2002 Sb.), vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 449/2009 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního

---

⁸⁴ Interní předpis Úřadu práce v Jeseníku: *Směrnice č. 2/2009 platná ke dni 1. 6. 2010.*

rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů Regionálních rad regionů soudržnosti (do 31. 12. 2009 vyhláškou č. 16/2001 Sb.), a Českými účetními standardy pro organizační složky státu.⁸⁵ Jako organizační složka státu využívá úřad práce při své činnosti majetek státu k plnění svých funkcí anebo v souvislosti s plněním těchto funkcí. Hospodaří s prostředky státního rozpočtu, které jí stanoví správce kapitoly v rámci rozpočtu kapitoly. Tzn., že příjmy úřadu práce jsou příjmy ze státního rozpočtu a jeho výdaje jsou výdaje ze státního rozpočtu. Rozpočet je sestavován každoročně v členění podle rozpočtové skladby. Veškeré rozpočtové příjmy a výdaje jsou sledovány odděleně a rozpočtovým obdobím je kalendářní rok.⁸⁶ Podle druhového hlediska se příjmy třídí na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Výdaje jsou z důvodu jejich čerpání tříděny podle odvětví. Dílčími ukazateli rozpočtu výdajů jsou dávky podpory v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci, dávky státní sociální podpory, aktivní politika zaměstnanosti, výdaje spojené s realizací zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 55% osob se zdravotním postižením a ostatní (provozní) výdaje úřadu práce.⁸⁷ Přehled výdajů spojených s realizací státní politiky zaměstnanosti za období let 2005 – 2009 je uveden v Tab. 3.3.

Tab. 3.3 Skutečné čerpání výdajů dle vybraných ukazatelů v okrese Jeseník za období 2005 - 2009, (v tis. Kč).

Výdaje/ukazatel	Rok				
	2005	2006	2007	2008	2009
Aktivní politika zaměstnanosti	50343	47804	38200	154947	87809
Pasivní politika zaměstnanosti	48489	46481	47144	45353	80500
Insolvence	13	312	0	0	1026
§78 ZoZ	959	4850	15988	21360	10345

Zdroj: Výdaje jednotlivých ÚP na SPZ (PvN, APZ, Inso, ZPS) do r. 2009 - členění podle krajů dostupné z <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydaje> (vlastní úprava)

3.3.1. Aktivní politika zaměstnanosti

Aktivní politika zaměstnanosti (APZ) je financována z prostředků státního rozpočtu a hospodaření s těmito účelově určenými prostředky se řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších

⁸⁵ Úřad práce v Jeseníku: *Roční zpráva o hospodaření za rok 2006*.

⁸⁶ JAHODA R., ŠELEŠOVSKÝ J. *Veřejné finance v ČR a EU*. 2003, s. 26 – 28.

⁸⁷ Příloha vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

předpisů. Čerpání příspěvků na APZ v jednotlivých letech je limitováno přiděleným rozpočtem daného úřadu práce. Příspěvky nelze poskytovat organizačním složkám státu a státním příspěvkovým organizacím.⁸⁸ Na příspěvky z rozpočtu APZ není právní nárok. Úřady práce může zaměstnavateli poskytnout veřejnou podporu jen na základě písemné dohody.⁸⁹ Finanční prostředky státní politiky zaměstnanosti lze použít v rámci aktivní politiky zaměstnanosti na nástroje, opatření a oblast podpory, jimiž se realizují:

- rekvalifikace;
- investiční pobídky;
- veřejně prospěšné práce;
- společensky účelná pracovní místa;
- překlenovací příspěvek;
- příspěvek na dopravu zaměstnanců;
- příspěvek na zapracování;
- příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program.⁹⁰

3.3.2. Pasivní politika zaměstnanosti

Finanční prostředky státní politiky zaměstnanosti lze použít v rámci pasivní politiky zaměstnanosti na:

- podporu nezaměstnanosti poskytovanou uchazeči o zaměstnání;
- podporu poskytovanou uchazečům při rekvalifikaci zabezpečovanou úřadem práce;
- podporu při rekvalifikaci osobám se zdravotním postižením zařazeným do pracovní rehabilitace v rámci speciálních rekvalifikačních kurzů;
- úhradu nákladů na poštovní služby peněžních ústavů spojených se stanovením a vyplácením podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci;
- poštovní spojené se zasláním rozhodnutí o podpoře, popřípadě změnou podpory;
- poplatek pošty za projednání reklamace doručení podpory;
- poplatky za poštovní poukázky při posílání podpory poštou a poplatky u peněžních ústavů;
- úhradu nákladů na posouzení zdravotního stavu fyzických osob;

---

⁸⁸ § 107 Zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁹ § 105 Zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁰ § 104 Zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

- platbu faktury za nákup služeb ve výši stanoveném ministerstvem zdravotnictví pro specifické zdravotní výkony;
- zdravotní prohlídky v rozsahu potřebném pro vyhledávání nového zaměstnání, rekvalifikaci a pro stanovení vhodné formy pracovní rehabilitace v rámci APZ;
- příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Jedná se o příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávající více než 50% občanů se zdravotním postižením, neinvestiční nedotační transfer podnikatelským subjektům a neinvestiční nedotační transfer neziskovým organizacím.⁹¹

4 ORGANIZACE A REALIZACE KONTROLNÍ ČINNOSTI V PODMÍNKÁCH ÚŘADU PRÁCE V JESENÍKU

Kontrolní činnost ÚP je velice rozsáhlá. Základním principem jde o možnost sledovat dodržování zákonnosti v oblasti zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti v oblastech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, aktivní politiky zaměstnanosti, státní sociální podpory a využívání prostředků poskytnutých na realizaci projektů financovaných z Evropských sociálních fondů (dále jen ESF).⁹²

Jedním z úkolů státní politiky zaměstnanosti je zejména sledování a vyhodnocování situace na trhu práce. V této oblasti je rozsáhlá kontrolní činnost zaměřena na **kontrolu dodržování zákona č. 435/2004 Sb.**, o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Předmětem kontroly je míra plnění povinností stanovených tímto zákonem zaměstnavateli, právníky a fyzickými osobami, které vykonávají činnosti podle tohoto zákona, zejména při zprostředkování zaměstnání a rekvalifikaci, a také fyzické osoby, kterým jsou poskytovány služby v souvislosti s tímto zákonem. Další kontrolní činností je dodržování **zákona č. 118/2000 Sb.**, o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele. Při výkonu této kontroly pracovníci ÚP postupují souběžně také se zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. V případě nutnosti uložit pokutu se opírají i o zákon č. 435/2004 Sb.,

⁹¹ Úřad práce v Jeseníku: *Roční zpráva o hospodaření za rok 2006*.

⁹² MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Informace o výsledcích kontrolní činnosti úřadů práce v roce 2008*. [online].[cit.2011-03-18] Dostupné z <http://www.mpsv.cz/cs/4455>

o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Třetí oblastí kontrolní činnosti úřadů práce (v roli orgánů státní sociální podpory) je **kontrola čerpání státní sociální podpory podle zákona č. 117/1995 Sb.**, o státní sociální podpoře. V této oblasti postupují jednak podle tohoto zákona a jednak, v případě přezkumu správnosti a úplnosti podkladů pro čerpání dávek státní sociální podpory, které předložily právnické a fyzické osoby, podle zákona o státní kontrole.⁹³

Úřady práce rovněž provádí **kontrolu využívání prostředků poskytnutých na realizaci nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti** a dalších forem podpory zaměstnanosti, které jsou součástí zákona o zaměstnanosti. Při kontrole je postupována v souladu se zákonem č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů. Tzv. pověřené úřady práce⁹⁴ mají na starost rovněž **kontrolu čerpání prostředků na realizaci projektů financovaných z ESF**. Při této činnosti postupují podle zákona o státní kontrole a zákona o finanční kontrole.⁹⁵

4.1 Uspořádání a rozsah výkonu finanční kontroly na Úřadu práce v Jeseníku

Úřad práce v Jeseníku jako organizační složka státu, která je účetní jednotkou podle zákona o účetnictví, je podle zákona o finanční kontrole orgánem veřejné správy. ÚP při výkonu své činnosti vynakládá finanční prostředky ze státního rozpočtu. Finanční kontrola vykonávaná podle zákona o finanční kontrole je součástí finančního řízení zabezpečujícího hospodárné, efektivní a účelné hospodaření s veřejnými prostředky.⁹⁶ Zákonem o finanční kontrole je také stanovena odpovědnost za organizaci, řízení a zajištění přiměřenosti a účinnosti finanční kontroly ředitelem úřadu práce jako vedoucího orgánu veřejné správy. Vedoucí orgánu veřejné správy (ale také i vedoucí zaměstnanci) jsou v rámci vymezených

---

⁹³ Tamtéž

⁹⁴ Dle §8 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů se jedná o úřady práce uvedené v příloze č. 2 pro územní obvod v této příloze vymezený.

⁹⁵ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Informace o výsledcích kontrolní činnosti úřadů práce v roce 2008*. [online]. [cit.2011-03-18] Dostupné z <http://www.mpsv.cz/cs/4455>

⁹⁶ Interní předpis Úřadu práce v Jeseníku: *Směrnice č. 4/2010 platná ke dni 31. 12. 2010*.

povinností, pravomocí a odpovědností povinni zajistit fungování vnitřního kontrolního systému.⁹⁷ Finanční kontrola je součástí systému finančního řízení ÚP v Jeseníku, zabezpečující hospodaření s veřejnými prostředky. O systému finanční kontroly v podmínkách ÚP v Jeseníku vypovídá Tabulka č. 4.1.⁹⁸

Tab. č. 4.1 Systém finanční kontroly v podmínkách ÚP v Jeseníku

FINANČNÍ KONTROLA	
Veřejnosprávní kontrola	Kontrola prováděná u žadatelů o veřejnou finanční podporu nebo u příjemců této podpory
Finanční kontrola podle mezinárodních smluv	Stanoví-li tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je ČR vázána, mohou vykonávat mezinárodní organizace svými kontrolními orgány nebo určenými zmocněnci finanční kontrolu v rozsahu a za podmínek, které tato smlouva stanoví. ÚP jako kontrolovaná osoba nebo jako osoba povinná spolupůsobit při výkonu finanční kontroly povinná výkon finanční kontroly umožnit.
Vnitřní kontrolní systém	<p>a) řídicí finanční kontrola (kontrolní systém)</p> <p>vytváří podmínky pro hospodárný, efektivní a účelný výkon činnosti ÚP; je způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislosti s plněním schválených cílů ÚP; zahrnuje postupy pro včasné podávání informací příslušným úrovním řízení o výskytu závažných nedostatků a o přijímaných a plněných opatřeních k jejich nápravě.</p> <p>b) interní audit</p> <p>nezávislé a objektivní přezkoumávání a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolního systému. Funkci interního auditu u ÚP v Jeseníku nahrazuje výkon veřejnosprávní kontroly, který bude zajišťován z úrovně správce rozpočtové kapitoly MPSV ČR dle dopisu ministra práce a sociálních věcí ze dne 18. června 2002.</p>

Zdroj: Interní předpis Úřadu práce v Jeseníku: *Směrnice č. 4/2010 platná ke dni 31. 12. 2010.* (vlastní úprava).

⁹⁷Dle §5 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů mají odpovědnost za organizování, řízení a zajištění přiměřenosti a účinnosti finanční kontroly, vedoucí orgánů veřejné správy v rámci své řídicí pravomoci.

⁹⁸ Interní předpis Úřadu práce v Jeseníku: *Směrnice č. 4/2010 platná ke dni 31. 12. 2010.*

Při provádění veřejnosprávní kontroly se používají a uplatňují **kontrolní postupy**. Mezi tyto postupy lze zařadit:

- **schvalovací postupy**, které zajišťují prověření podkladů připravovaných operací, a které tyto operace v případech zjištěných nedostatků pozastaví až do doby jejich odstranění;
- **operační postupy**, které zajišťují úplný a přesný průběh operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování;
- **hodnotící postupy**, které zajišťují posouzení údajů o provedených operacích ukládaných na zavedených informačních systémech a obsažených v účetních, jiných finančních a statistických výkazech, hlášeních a zprávách;
- **revizní postupy**, které zajišťují prověření správnosti, účinnosti, přiměřenosti a hospodárnosti.

Kontrolní metody a způsoby jejich používání v průběhu provádění finanční kontroly jsou uvedeny ve vyhlášce č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole. Při výkonu finanční kontroly se zejména používají tyto kontrolní metody:

- **zjištění skutečného stavu** hospodaření s veřejnými prostředky a jeho porovnání s příslušnou dokumentací;
- **sledování správnosti postupů** při hospodaření s veřejnými prostředky;
- **šetření a ověřování skutečností** týkajících se operací - porovnávají se stanovené záměry a cíle (např. splnění podmínek veřejné soutěže);
- **kontrolní výpočty** (ověřování účetních záznamů a evidencí přepočtem)
- **analýza údajů** ve finančních výkazech nebo jiných informačních systémech a vyhodnocení vzájemných vztahů (např. kontrola zaúčtování dotací).

Při finanční kontrole se použije kterákoliv kontrolní metoda nebo jiná kontrolní metoda, nebo kombinace více těchto kontrolních metoda s podmínkou, že jejich použití musí být v souladu s právními předpisy uvedenými v zákoně o finanční kontrole.⁹⁹

---

⁹⁹ Tamtéž.

4.1.2 Vnitřní kontrolní systém

K zajištění a udržení vnitřního kontrolního systému v podmínkách ÚP v Jeseníku je nutné, aby:

- byly **dodržovány** v rámci vymezených povinností, pravomocí a odpovědnosti **podmínky stanovené pro výkon finanční kontroly**, s cílem zajistit hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy na úseku zaměstnanosti;
- byla finanční kontrola organizována tak, aby zajistila přiměřenou jistotu, že bude **podávat včasné a spolehlivé informace o hospodaření**;
- včas **zajišťovala, vyhodnocovala a minimalizovala** provozní, finanční, právní a jiná **rizika** vznikající v souvislosti s plněním schválených záměrů a cílů ÚP;
- finanční kontrolu **vykonávali zaměstnanci s kvalifikačními předpoklady**, kteří jsou bezúhonní a nehrozí u nich střet zájmů;
- byly vyloučeny nežádoucí zásahy směřující k ovlivnění zaměstnanců vykonávajících finanční kontrolu;
- byly řediteli ÚP **podávány včasné a spolehlivé informace** o výsledcích dosahovaných při plnění stanovených úkolů, o vzniku významných rizik, o závažných nedostatecích v činnosti o přijímaných a plněných opatřeních k jejich nápravě, předcházet a včas odhalovat nesprávné operace a jejich příčiny.¹⁰⁰

4.1.2.1 Řídící kontrola

Součástí kontrolního systému ÚP v Jeseníku je **řídící kontrola**. Součástí řídící kontroly je **předběžná řídící kontrola, průběžná řídící kontrola, následná řídící kontrola**. Vedoucí zaměstnanci odborných útvarů jsou v rámci své odpovědnosti povinni zavést a udržovat systém řídící kontroly. V rámci tohoto systému by měly být zavedeny a vytvořeny podmínky pro hospodárný, efektivní a účelný výkon kontrolní činnosti. Systém by měl včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislosti s plněním schválených záměrů a cílů, měl by zahrnovat postupy pro včasné podávání informací příslušným úrovním řízení o výskytu závažných nedostatků a přijímat a plnit opatření k jejich nápravě. Při výkonu řídící kontroly by měly být veškeré kontrolní operace

---

¹⁰⁰ Tamtéž.

zaznamenávány v písemné podobě, případně elektronické podobě s označením konkrétního zaměstnance, který operaci provedl. Řídící kontrola je zajišťována odpovědnými pracovníky ÚP v Jeseníku tak, jak o tom vypovídá Tab. 4.2.¹⁰¹ Zaměstnanci oprávnění k provádění řídicí finanční kontroly jsou uvedeni v příloze č. 4.

Tab. č. 4.2 Pracovníci zajišťující řídicí kontrolu

Příkazce operace	Ředitel Úřadu práce v Jeseníku (v nepřítomnosti pověřený zástupce ředitele), nebo vedoucí zaměstnanec pověřený k nakládání s veřejnými prostředky.
Správce rozpočtu	Vedoucí zaměstnanec organizačního útvaru odpovědný za správu rozpočtu Úřadu práce v Jeseníku, nebo jiný pověřený zaměstnanec úřadu práce.
Hlavní účetní	Zaměstnanec ekonomického útvaru odpovědný za vedení účetnictví, nebo jiný pověřený zaměstnanec.
Sloučení těchto funkcí je nepřípustné. Jmenovitě odpovědné vedoucí zaměstnance a ostatní zaměstnance při schvalovacím postupu předběžné řídicí kontroly u Úřadu práce v Jeseníku stanovuje ředitel úřadu práce. Tito zaměstnanci jsou povinni plnit úkoly v souladu se zákonem o finanční kontrole a prováděcí vyhláškou.	

Zdroj: Interní předpis Úřadu práce v Jeseníku: *Směrnice č. 4/2010 platná ke dni 31. 12. 2010* (vlastní úprava).

Předběžnou řídicí kontrolu zajišťují u plánovaných a připravovaných operací vedoucí nebo pověřený zaměstnanci úřadu práce. Předběžná řídicí kontrola předchází rozhodnutím o schválení a použití veřejných prostředků pro zajištění činností. Je zaměřena na prověřování skutečností, které jsou rozhodné pro vynakládání těchto výdajů nebo pro jejich plnění. Kontrola se provádí před přijetím rozhodnutí, uzavřením dohody nebo smlouvy, která zavazuje ÚP k veřejným výdajům nebo jiným plněním majetkové povahy. Schvalovací postupy tvoří kontrolní činnost v rámci rozhodovacího procesu před právním úkonem ÚP, kterým vzniká orgánu veřejné správy závazek nebo nárok (právní fáze předběžné řídicí kontroly), a dále kontrolní činnost před samotným uskutečněním veřejných výdajů nebo jiných plnění na základě přijatého závazku nebo vzniklého nároku (finanční fáze předběžné řídicí kontroly). Předběžnou řídicí kontrolu funkčně zajišťují a provádějí příkazci operací, správce rozpočtu a hlavní účetní v rámci práv a povinností daných vnitřním předpisem. Součástí předběžné řídicí kontroly je výkon kontrolní činnosti **před uplatněním nároku (platby) orgánu úřadu práce** (v působnosti příkazce operace a schvalovacím

¹⁰¹ Tamtéž.

postupem hlavního účetního), **před uskutečněním veřejných výdajů nebo jiných plnění ke splnění závazků** (zajišťována v působnosti příkazce operace a správce rozpočtu) a **finanční fáze předběžné řídicí kontroly** (v působnosti příkazce operace a hlavního účetního).¹⁰²

Průběžná řídicí kontrola je vykonávána pomocí operačních postupů a spočívá v prověření, zda operace od předání podkladů k realizaci až do jejího konečného vypořádání probíhají v souladu s původně stanovenými podmínkami, právními předpisy a opatřeními ÚP, a zda je průběh operací, které běží v čase, přizpůsobován změnám právního a ekonomického prostředí a ošetřuje případná nová rizika, která v průběhu plnění operací nastala. Při uskutečňovaných operacích se při výkonu průběžné řídicí kontroly uplatňují operační postupy:

- a) zajišťování bezhotovostního styku včetně prověřování požadavků na ochranu majetku před neoprávněnými zásahy;
- b) nakládání s peněžními prostředky v hotovosti a ceninami včetně jejich evidence, inventarizace, řešení a vypořádání rozdílů, požadavků ochrany a bezpečnosti majetku při manipulacích, přesunech a úschově;
- c) prověřování souladu výdeje a příjmu zboží nebo poskytovaných a přijímaných služeb, anebo jiných plnění s doklady o závazcích nebo nárocích ÚP a se záznamy obsaženými v příslušné evidenci;
- d) vyřizování reklamací;
- e) plnění závazků;
- f) správě pohledávek včetně jejich vymáhání;
- g) prověřování stavu, pohybu a využívání zásob včetně jejich evidence, úplnosti a průkaznosti příslušných záznamů o nich, při inventarizaci a dále při zajišťování jejich ochrany v souladu s právními předpisy a opatřeními;
- h) prověřování stavu, využívání, udržování, způsobu vyřazení a likvidace majetku včetně jeho evidence, úplnosti a průkaznosti záznamů o něm, inventarizace, řešení a vypořádání rozdílů, zajištění podmínek pro využití, uložení a ochranu tohoto majetku v souladu s právními předpisy a opatřeními;
- i) zpracování mezd a platů včetně daňové agendy, agendy sociálního a zdravotního pojištění a jejich evidence;
- j) zaznamenávání uskutečněných operací v účetnictví;

---

¹⁰² Tamtéž.

k) realizaci opatření přijatých k nápravě zjištěných nedostatků, zejména plnění takových opatření, jejich cílem je včas odhalovat znemožňovat uskutečňování ne hospodárných, neefektivních a neúčelných operací nebo operací, které jsou v rozporu s právními předpisy.¹⁰³

Následnou řídicí kontrolou po vyúčtování operací je u vybraného vzorku těchto operací prověřováno, zkoumáno a vyhodnocováno zejména, zda:

- údaje o hospodaření s veřejnými prostředky věrně zobrazují zdroje, stav a pohyb veřejných prostředků, a zda tyto údaje odpovídají skutečností rozhodným pro uskutečnění veřejných příjmů, výdajů a nakládání s veřejnými prostředky;
- přezkoumávané operace jsou v souladu s právními předpisy, schválenými rozpočty, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo jinými rozhodnutími přijatými v rámci řízení a splňují kritéria hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti;
- opatření přijatá příslušnými odbornými útvary ÚP včetně opatření k odstranění, zmírnění nebo předcházení rizik jsou kontrolovanými pracovníky plněna.

Následná řídicí kontrola se řídí **revizními postupy**, které zajišťují prověření správnosti operací na vzorku vybraných operací, jakož i revizní postupy k funkčně a organizačně nezávislému vyhodnocování přiměřenosti a účinnosti finančních kontrol zavedených v rámci systému řízení. A dále se řídí **hodnotícími postupy**, které zajišťují posouzení údajů o provedených operacích ukládaných v zavedených informačních systémech a obsažených v účetních, jiných finančních a statistických výkazech, hlášeních a zprávách, dále jejich porovnávání se schválenými rozpočty a vyhodnocení jejich důsledků na celkové hospodaření.¹⁰⁴

4.1.2.2 Veřejnosprávní kontrola

Na ÚP v Jeseníku je interní audit nahrazen výkonem veřejnosprávní kontroly, který je zajišťován z úrovně správce rozpočtové kapitoly MPSV ČR. Veřejnosprávní kontrola je prováděna oddělením trhu práce, odborem zprostředkování a oddělením kontrolně právní

---

¹⁰³ Tamtéž.

¹⁰⁴ Tamtéž.

a finanční kontroly. Je opět rozčleněna do několika fází – **předběžnou, průběžnou a následnou veřejnosprávní kontrolu** a výkon veřejnosprávní kontroly **na místě**.

Předběžná veřejnosprávní kontrola je zaměřena na kontrolu finančních, účetních a jiných údajů, posouzení schopnosti plnit závazky ke státu z připravované dohody, případně další aspekty svědčící tomu, že připravovaná operace (uzavření dohody) je v souladu s úkoly ÚP v Jeseníku, je v souladu s příslušnými právními předpisy, schválenými rozpočty, programy, projekty, uzavřenými smlouvami nebo rozhodnutím o nakládání s veřejnými prostředky. Představuje kontrolu před uzavřením dohody o poskytnutí veřejné finanční podpory a je prováděna odborem trhu práce a odborem zprostředkování výběrovým způsobem ze vzorku.

Předmětem **průběžné veřejnosprávní kontroly** je prověření, zda kontrolovaná osoba (příjemce veřejné finanční podpory) dodržuje stanovené podmínky a postupy při uskutečňování, vypořádání a vyúčtování schválených operací, zda přizpůsobuje uskutečňování operací při změnách ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek novým rizikům a zda provádí včas a přesně zápisy o uskutečňovaných operacích v zavedených evidencích a automatizovaných informačních systémech. Je zaměřena hlavně na kontrolu v průběhu platnosti uzavření dohody o poskytnutí veřejné finanční podpory a je prováděna oddělením APZ a odborem zprostředkování výběrovým způsobem ze vzorku. V odůvodněných případech se po vzájemné dohodě příslušných vedoucích pracovníků přímo podřízených řediteli ÚP, případně na základě rozhodnutí ředitele ÚP se kontroly účastní oddělení kontrolně právní a finanční kontroly.

Následná veřejnosprávní kontrola se provádí po skončení platnosti uzavřené dohody o poskytnutí veřejné finanční podpory, nebo po vyplacení příspěvku na podporu zaměstnání osob se zdravotním postižením. Kontrola je zabezpečována kontrolně právním oddělením ve spolupráci s oddělením APZ a zprostředkování v odůvodněných případech u vybraných vzorků.¹⁰⁵

---

¹⁰⁵ Tamtéž.

Veřejnosprávní kontrola na místě je kontrola prováděná fyzicky přímo u kontrolovaných osob (zejména v případech následných kontrol).¹⁰⁶ Provádění těchto kontrol je upraveno ustanoveními části druhé, hlavy II zákona o finanční kontrole¹⁰⁷, které se v plném rozsahu týkají jejího provádění na Úřadu práce v Jeseníku a řídí se procesními pravidly, která stanoví část třetí zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole¹⁰⁸.

4.2 Postavení a působnost jednotlivých organizačních útvarů Úřadu práce v Jeseníku při výkonu finanční kontroly

Jednotlivé organizační útvary Úřadu práce v Jeseníku mají stanoveny konkrétní úkoly a mají vymezeno postavení a působnost při průběžné a následné řídicí kontrole u jednotlivých oblastí hospodaření s finančními prostředky v rámci Úřadu práce v Jeseníku.

4.2.1 Odbor trhu práce a poradenství

Při výkonu předběžné finanční kontroly, která předchází rozhodnutím o schválení použití veřejných prostředků před uzavřením písemných dohod, se prověřují podklady předložené kontrolovanými subjekty pro připravované operace před rozhodnutím o jejich uskutečnění. Kontrola je zaměřena zejména na prověřování skutečností, které jsou rozhodné pro vynakládání těchto výdajů APZ a dále na porovnání souladu se stanovenými kritérii účelnosti, která jsou stanoveny v pokynech nadřízených orgánů¹⁰⁹, Programu a zásad aktivní politiky zaměstnanosti Úřadu práce v Jeseníku pro dané období a případně dalšími vnitřními předpisy. Záznam o provedené kontrole příslušný pracovník zaznamená na krycí list žádosti o veřejnou podporu. Dle vnitřního předpisu se kritéria účelnosti stanoví na základě objektivního posouzení cílů a záměrů úřadu práce ve vztahu ke konkrétní situaci na místním trhu práce.¹¹⁰ Oblast zaměření kontrolní činnosti odboru trhu práce a poradenství je zachycena v Obr. č. 4.1.

---

¹⁰⁶ Tamtéž.

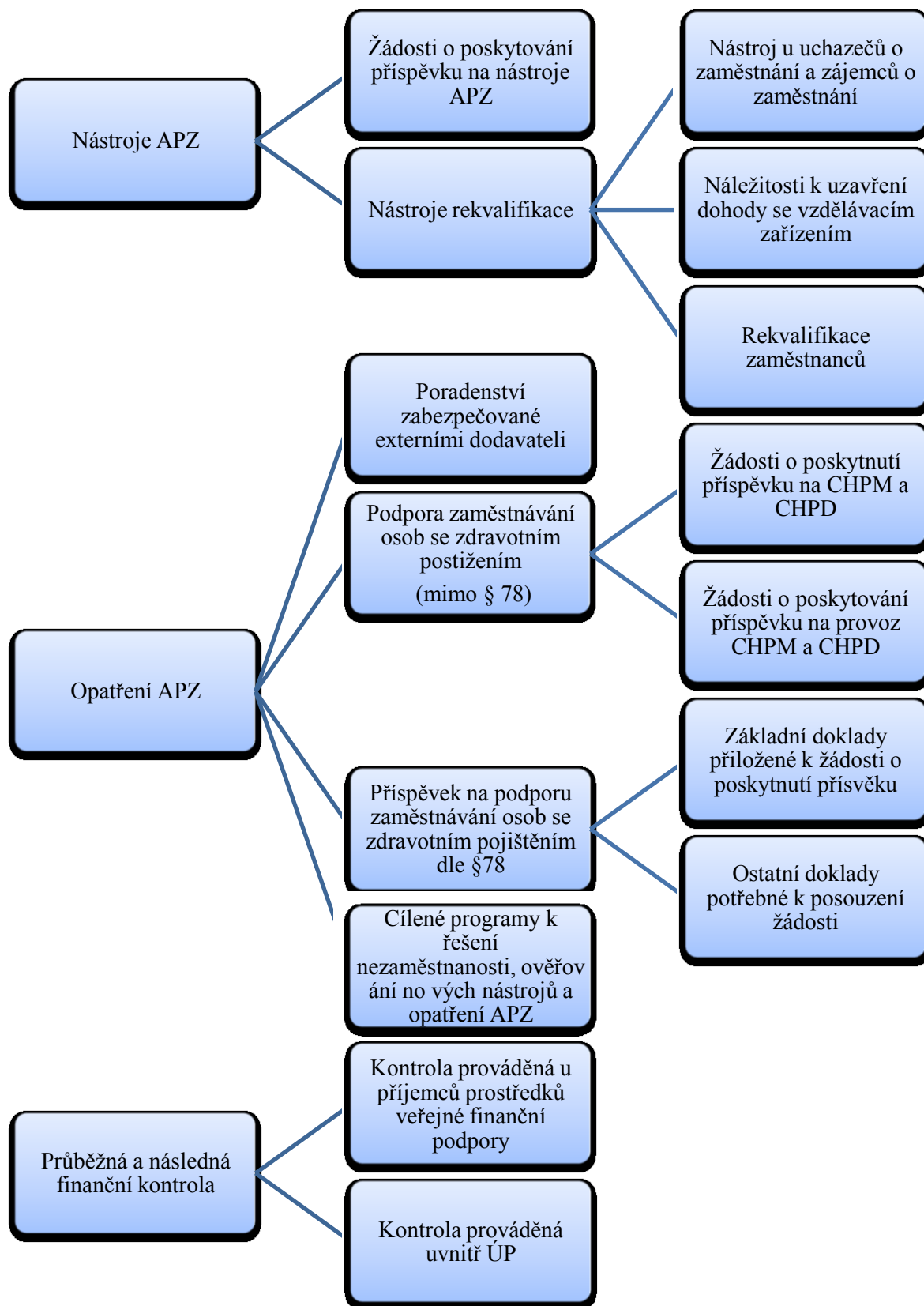
¹⁰⁷ Procesní pravidla.

¹⁰⁸ Základní pravidla kontrolní činnosti.

¹⁰⁹ Normativní instrukce Ministerstva práce a sociálních věcí

¹¹⁰ Interní předpis Úřadu práce v Jeseníku: *Směrnice č. 4/2010 platná ke dni 31. 12. 2010.*

Obr. č. 4.1 Oblast kontrolní činnosti odboru trhu práce a poradenství při výkonu finanční kontroly

Zdroj: Interní předpis Úřadu práce v Jeseníku: *Směrnice č. 4/2010 platná ke dni 31. 12. 2010* (vlastní úprava)

Odbor trhu práce a poradenství Úřadu práce v Jeseníku sestavuje na každý příslušný kalendářní rok plán kontrolní činnosti. Veřejnosprávní kontrolu vykonává ve většině případů na místě, na základě pověření k vykonání veřejnosprávní kontroly ve smyslu § 14 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě¹¹¹ a o změně některých zákonů s odkazem na ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb. o státní kontrole¹¹². V případně nutnosti jsou také vykonávány kontroly i mimo plán kontrolní činnosti. Veřejnosprávní kontroly jsou vykonávány u příjemců veřejných finančních prostředků vynaložených na aktivní politiku zaměstnanosti, a také na příjemce veřejných finančních prostředků na základě realizace systémových a národních individuálních projektů (OP LZZ) na úřadech práce. U kontrol využívání nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti jsou zjišťována porušení podmínek uzavřených dohod a porušení rozpočtové kázně. Při nedodržení podmínek poskytnutých příspěvků nebo nevrácení příspěvku ve stanovených termínech úřadem práce ve smyslu § 44, odstavec 2, zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů je příjemce veřejných prostředků, fyzická nebo právnická osoba, která porušila rozpočtovou kázeň je povinna provést odvod prostřednictvím místně příslušného finančního úřadu.¹¹³

Dle Hlavy IV Zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti ve znění pozdějších předpisů se za další nástroje aktivní politiky zaměstnanosti považují:

- Veřejně prospěšné práce (VPP);
- Společensky účelná pracovní místa (SÚPM);
  - zřízení;
  - zřízení za účelem výkonu samostatně výdělečné činnosti (SVČ);
  - vyhrazená;
- Příspěvek na zapracování;
- Příspěvek na nový podnikatelský program.¹¹⁴

---

¹¹¹ Veřejnosprávní kontrola vykonávaná na místě je zahájena předložením písemného pověření kontrolního orgánu kontrolované osobě.

¹¹² Kontrolní činnost vykonávají pracovníci kontrolních orgánů (dále jen "kontrolní pracovníci") na základě písemného pověření těchto orgánů.

¹¹³ Interní doklady Úřadu práce v Jeseníku *Zprávy o kontrolní činnosti Odboru trhu práce a poradenství Úřadu práce v Jeseníku za rok 2008, 2009, 2010.*

¹¹⁴ Zákon č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrolní činnost je v rámci zpracování bakalářské práce sledována v letech 2008 – 2010. O množství vykonaných kontrol vypovídá Tab. č. 4.3.

Tab. č. 4.3 Kontroly provedené Odborem trhu práce a poradenství v letech 2008 – 2010

Předmět kontroly Nástroje APZ	Počet kontrol v roce		
	2008	2009	2010
SÚPM - zřízená	10	13	6
SÚPM - zřízená SVČ	6	6	6
SÚPM - vyhrazená	11	2	6
SÚPM - vyhrazená LZZ	0	8	78
VPP	5	0	6
VPP - LZZ	3	2	25
Cílený program	2	0	0
Povinný podíl	5	4	7
Předběžná a následná kontrola	1	0	5
Rekvalifikace a poradenství	0	0	18
Investiční pobídky	3	4	5
Celkem	46	39	162

Zdroj: Interní doklady Úřadu práce v Jeseníku *Zprávy o kontrolní činnosti Odboru trhu práce a poradenství Úřadu práce v Jeseníku za rok 2008, 2009, 2010* (vlastní úprava)

V průběhu roku **2008** bylo Odborem trhu práce a poradenství Úřadu práce v Jeseníku vykonáno celkem **46 veřejnosprávních kontrol**, z toho byla **1 kontrola předběžná**. Dle plánu kontrol nebyly ke konci roku 2008 dokončeny pouze 3 kontroly, které byly v rozpracovaném stavu. 1 kontrola nemohla být vykonána z důvodu nespolupráce zaměstnavatele, u kterého bylo zjištěno podezření na porušení dohody. Zaměstnavatel byl písemně vyzván k vrácení poskytnuté finanční podpory. U ostatních kontrolovaných subjektů v roce 2008 nebyly kontrolními pracovníky zjištěny nedostatky vztahující se k předmětům kontrol. Předběžná kontrola byla provedena u žádosti zaměstnavatele o příspěvek na společensky účelná pracovní místa zřizovaná pro uchazeče o zaměstnání. Při této kontrole také nebyly zjištěny žádné nedostatky. Na základě vykonané kontroly bylo doporučeno žádost schválit a uzavřít se zaměstnavatelem dohodu o zřízení pracovních míst.¹¹⁵

¹¹⁵ Interní doklad Úřadu práce v Jeseníku *Zpráva o kontrolní činnosti Odboru trhu práce a poradenství Úřadu práce v Jeseníku za rok 2008*.

V roce **2009** bylo vykonáno celkem **39 veřejnosprávních kontrol**. Plán kontrol na rok 2009 byl splněn s výjimkou 1 subjektu, kde nebyly předloženy veškeré potřebné podklady pro vykonání podpory. U dvou kontrolovaných subjektů bylo zjištěno porušení či podezření na porušení ustanovení kontrolovaných dohod. V prvním případě se jednalo o porušení ustanovení dohody – kontrolovaný subjekt byl vyzván k vrácení poměrné části poskytnutého příspěvku. Ve druhém případě se jednalo o podezření na porušení rozpočtové kázně. Na základě této skutečnosti byl spis postoupen Finančnímu úřadu a rovněž bylo podáno trestní oznámení na jednatele společnosti.¹¹⁶

V roce 2010 bylo provedeno **162 veřejnosprávních kontrol** (z toho 4 předběžné a 1 následná). Z důvodu časové tísně nebyly podle plánu kontrol na rok 2010 dvě kontroly ukončeny a jsou převedeny do roku 2011. V rámci výkonu kontrolní činnosti byla zjištěna následující kontrolní zjištění:

- při kontrole plnění povinného podílu zjištěno u 1 subjektu porušení §82 odst. 2 a §83 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů;
- 1 subjekt byl vyzván k podání vysvětlení a návrhu vedoucí k nápravě kontrolního stanoviska, neboť bylo kontrolními pracovníky zjištěno porušení pracovně-právních vztahů a podnět byl zaslán na Oblastní inspektorát práce v Ostravě;
- Kontrolou investiční pobídky bylo u 1 subjektu zjištěno nesplnění požadované výše uznatelných nákladů. Spis byl předán k posouzení místně příslušnému Finančnímu úřadu v Jeseníku k prošetření;
- 1 subjekt porušil ustanovení uzavřené dohody a byl vyzván k vrácení části příspěvku.¹¹⁷

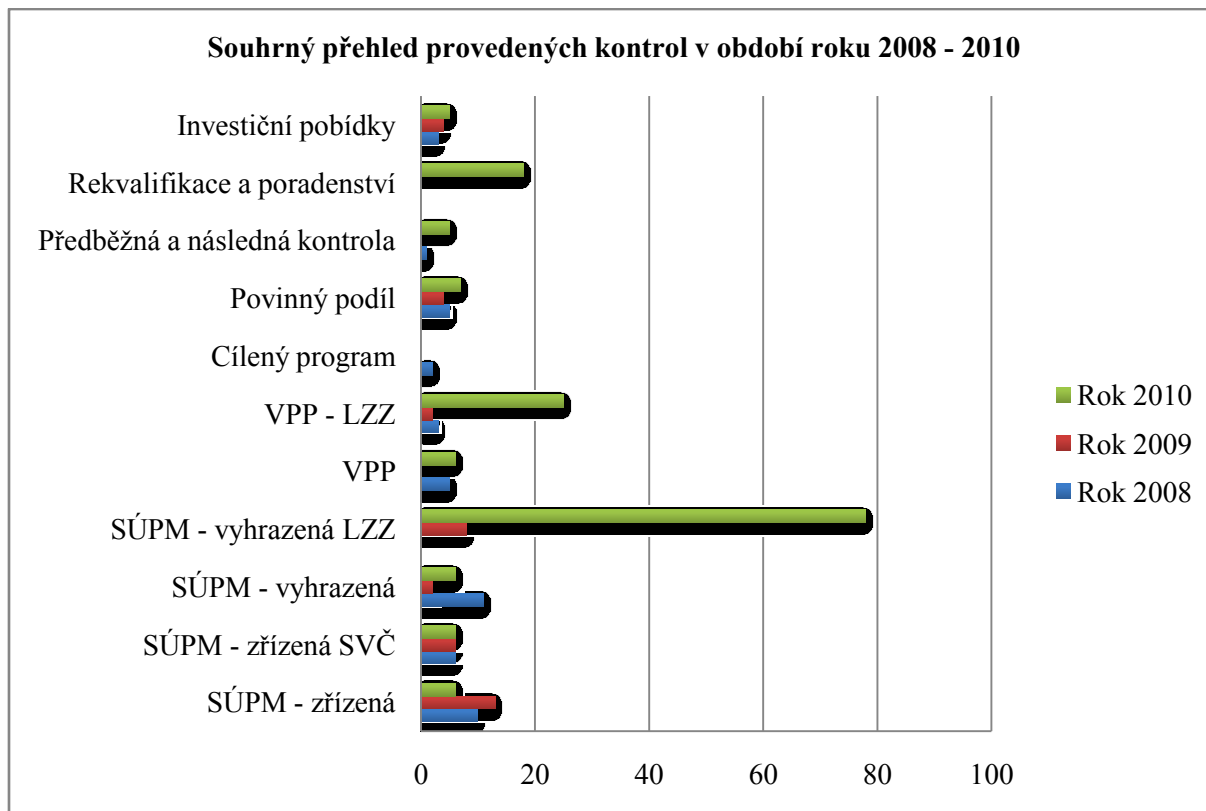
Obrázek č. 4.2 nám ukazuje počet provedených veřejnosprávních kontrol jednotlivých nástrojů APZ v roce 2008 až v roce 2010. Z přehledu je patrné, že v roce 2010 vzrostl celkový počet provedených kontrol oproti minulým obdobím. Tento nárůst byl způsobem zejména zaměřením kontrolní činnosti na dohody uzavřené v rámci projektu Evropských sociálních fondů, Národních individuálních projektů (OP LZZ).

---

¹¹⁶ Interní doklad Úřadu práce v Jeseníku *Zpráva o kontrolní činnosti Odboru trhu práce a poradenství Úřadu práce v Jeseníku za rok 2009*.

¹¹⁷ Interní doklad Úřadu práce v Jeseníku *Zpráva o kontrolní činnosti Odboru trhu práce a poradenství Úřadu práce v Jeseníku za rok 2009*.

Obr. č. 4.2 Porovnání kontrolní činnosti v letech 2008 – 2010

Zdroj: Interní doklady Úřadu práce v Jeseníku *Zprávy o kontrolní činnosti Odboru trhu práce a poradenství Úřadu práce v Jeseníku za rok 2008, 2009, 2010* (vlastní úprava).

Normativní instrukce č. 8/2010 Realizace systémových a národních individuálních projektů (OP LZZ) na úřadech práce, platné a účinné ode dne 24. 5. 2010 ukládá povinnost za celé období realizace provést kontrolu na místě u minimálně 5% vynakládaných prostředků a 5% subjektů, které v rámci projektu čerpají prostředky. Plnění této povinnosti prezentuje Tab. č. 4.4.

Tab. č. 4.4 Přehled veřejnosprávních kontrol na místě u projektů ESF

Nástroj	Počet vykonaných kontrol	Počet zkontrolovaných subjektů	Procentuální vyjádření
SÚPM – vyhrazené	79	16	20%
VPP	25	13	52%
Rekvalifikace	15	6	40%
Poradenství	3	2	66%
CELKEM	122	37	30%

Zdroj: Interní doklad Úřadu práce v Jeseníku *Zpráva o kontrolní činnosti Odboru trhu práce a poradenství Úřadu práce v Jeseníku za rok 2010* (vlastní úprava, vlastní výpočty).

4.2.2 Odbor zprostředkování

Odbor zprostředkování hospodaří zejména s veřejnými prostředky v oblasti pasivní politiky zaměstnanosti (PPP).

Při výkonu **předběžné řídicí kontroly** musí být zajištěny a dodržovány postupy této kontroly, která je prováděna **v jednom stupni a dvou krocích** před uskutečněním finanční operace ke splnění závazku. Kontrolní činnost bude zaměřena na každý konkrétní případ výplaty podpory v nezaměstnanosti (PvN) a při rekvalifikaci (PpR) uchazeči o zaměstnání, a to v prvním kroku před právní mocí správního rozhodnutí o nároku na PvN a PpR. Druhý krok se opakuje při každé opakované výplatě dávky podle správního rozhodnutí. Písemné záznamy o operacích a kontrolách se zakládají do spisu uchazeče o zaměstnání (UoZ). Při **prvním kroku** předběžné řídicí kontroly připravuje pracovník oddělení evidence a podpory v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci a na dislokovaných pracovištích - zprostředkovatel, podklady k rozhodnutí k výplatě PvN a PpR a při opakovaných výplatách nárokové dávky za příslušné období stvrzuje svým podpisem na výstupu „předběžnou výplatní listinu“ ve své odpovědnosti pravost všech údajů, úplnost podkladů, na základě nichž se bude výplata prováděna. Ve **druhém kroku** je ověřování prováděno pracovníkem oddělení evidence a podpory v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci po vydání rozhodnutí o vzniku nároku na PvN a PpR v modulu OK práce. O všech operacích a kontrolách musí být proveden písemný záznam a vedena příslušná evidence. Příkazce operace ověří správnost podkladů pro výplatu PvN a PpR v prvním i druhém kroku prostřednictvím OK práce a současně zpracuje i písemný příkaz k výplatě nároků. Svým podpisem potvrdí správnost a oprávněnost výplaty. Správce rozpočtu svým podpisem příkazu potvrdí soulad operace podle zvláštních právních předpisů a s rozpočtovými opatřeními. Hlavní účetní prověří, zda prováděná operace je v souladu s příslušnými právními předpisy, zda jsou správné výpočty a zda podklady k výplatě mají náležitosti stanovené zvláštními právními předpisy.¹¹⁸

---

¹¹⁸ Interní předpis Úřadu práce v Jeseníku: *Směrnice č. 4/2010 platná ke dni 31. 12. 2010.*

Průběžná řídicí kontrola uvnitř ÚP je zaměřena zejména na to, zda pracovníci oddělení evidence a podpory v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci a na dislokovaných pracovištích – zprostředkovatelé, plní úkoly ve vztahu k uchazečům o zaměstnání a prověřují zejména zda:

- dodržují stanovené podmínky a postupy při uskutečňování, vypořádávání a vyúčtování nároků na PvN a PpR;
- přizpůsobují uskutečňování operací při změnách právních, provozních a jiných podmínek novým rizikům;
- provádějí včas a přesně zápisy o uskutečňovaných operacích v zavedených evidencích a automatizovaných informačních systémech OK práce, a zda zajišťují včasnou přípravu stanovených hlášení a zpráv;
- trvají podmínky nároku na PvN a PpR podle správního rozhodnutí a zda nedošlo ke změnám příslušných právních předpisů.

V případě, že vedoucí odboru zprostředkování zjistí při výkonu průběžné kontroly, že s veřejnými prostředky je nakládáno ne hospodárně, neefektivně a neúčelně nebo v rozporu s právními předpisy, oznámí své zjištění písemně řediteli ÚP společně s návrhem k nápravě zjištěných nedostatků a k zabezpečení řádného nakládání s finančními prostředky při výplatě PvN a PpR.

Následnou řídicí kontrolou je po vyúčtování operací prověřováno, zkoumáno a vyhodnocováno u vybraného vzorku těchto operací, zda údaje o hospodaření s veřejnými prostředky věrně zobrazují zdroje, stav a pohyb veřejných prostředků, a zda tyto údaje odpovídají skutečností rozhodným pro nakládání s veřejnými prostředky na PPZ. Kontrolní činnost je dále zaměřena na soulad přezkoumaných operací s právními předpisy a jinými rozhodnutími přijatými v rámci řízení a na splnění kritéria hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti. Následnou řídicí kontrolu zajistí vedoucí odboru zprostředkování vždy, kdy dojde k přeplatku na PvN a PpR, případně při dodatečném zrušení evidence UoZ, kterému byla vyplácena PvN a PpR. Kontrolu bude provádět zaměstnanec ÚP, splňující kvalifikační předpoklady. V ostatních případech provádí následnou kontrolu ředitelem pověřený zaměstnanec.¹¹⁹

---

¹¹⁹ Tamtéž.

4.2.3 Ekonomické oddělení

Ekonomické oddělení je povinno zajistit dodržování platných právních a metodických předpisů při uskutečňování jednotlivých operací a uplatňovat schvalovací postupy předběžné řídicí kontroly a to u všech finančních výdajů kde jsou předkladateli odborní pracovníci ekonomického útvaru a to u výdajů neinvestičních, mzdových, investičních a z fondu kulturních a sociálních potřeb.

U **neinvestičních výdajů** probíhá kontrola ve dvou fázích. Průvodka faktur musí obsahovat podpisy příkazce, správce rozpočtu a hlavní účetní a průvodka poukazů podpisy správce rozpočtu, hlavní účetní a příkazce. **Mzdové výdaje** v sobě zahrnují všechny náklady spojené s finančními výdaji na platy, příplatky, odměna, ostatní osobní výdaje a příslušné odvodové povinnosti s tím spojené. Kontrola opět probíhá dvoufázově. První fáze kontrolní činnosti je uskutečňována před vznikem mzdového závazku a druhá před uskutečněním mzdového výdaje. **Investiční výdaje** musí být svým charakterem investicí, která je se souhlasem zřizovatele registrována jako investiční záměr. Kontrola probíhá v prvním kroku před schválením závazku a ve druhém kroku před uskutečněním investičního výdaje. **Výdaje z fondu kulturních a sociálních potřeb** jsou výdaji prováděnými podle platného právního předpisu a je opět prováděna jak před schválením závazku, tak před uskutečněním výdaje.¹²⁰

4.2.4 Oddělení státní sociální podpory

Předběžná kontrola v oblasti výplaty dávek státní sociální podpory (SSP) je prováděna pravidelně před vznikem nároku na dávku SSP. Dávkový specialista kontroluje úplnost a správnost předkládaných žádostí o dávky SSP, zavede údaje do databáze systému OK dávky a odešle elektronicky metodikovi. V databázi zůstane záznam o zpracovaných a odeslaných dávkách. Podklady, které vyžadují zvláštní podporu (např. vlastnictví nemovitosti, nájemní smlouvy) se předloží k provedení kontroly. Metodik překontroluje správnost zadaných údajů s písemnými podklady, zkompletuje dávky splňující podmínky k výplatě a odešle je elektronicky do výplatního souboru, kde se vytvoří hlavní výplatní soubor, který je elektronicky poslán do České národní banky. V databázi zůstane záznam o odeslaném

---

¹²⁰ Tamtéž.

souboru. U ostatních dávek, které nesplňují podmínky nároku, vypracuje správní rozhodnutí. V případě zjištěných nedostatků jsou podklady vráceny k opravě dávkovému specialistovi s písemným záznamem do spisu. **Průběžná kontrola** zajišťuje oprávněnost trvání nároku na dávky SSP. V rámci kontrolní činnosti jsou prováděny namátkové kontroly úplnosti vyplnění žádosti a správnosti přenesení dat do systému OK dávky, kontroly prováděných a zaznamenávání všech změn, kontroly podkladů pro vylučování z okruhu společně posuzovaných osob a kontroly vyčíslených srážek a přeplatků. Kontrolní činnost je vykonávána referenty konzultační, poradenské a kontrolní činnosti. O provedených kontrolních operacích je prováděn záznam. V případě zjištění nedostatků je sepsán protokol, který je následně předán nadřízenému. **Následná kontrola** se provádí při ukončení výplaty dávek, v případě vzniku přeplatků před vymáhacím řízením, nebo namátkově při kontrole výpisu z účtu České národní banky. Kontrola je prováděna určenými zaměstnanci vedoucím odboru státní sociální podpory.¹²¹

4.2.5 Oddělení kontrolně právní a finanční kontroly

Přesné zaměření kontrolní činnosti oddělení kontrolně právní a finanční kontroly v oblasti dodržování zákona o insolvenční je stanoveno v §8 odst. 1 písm. l) a §126 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona jejich činnost spočívá v kontrole dodržování povinností zaměstnavatelů, právnických a fyzických osob vykonávajících činnosti zejména v oblasti zprostředkování zaměstnání a rekvalifikace, a také fyzických osob, kterým jsou poskytovány služby podle zákona. Kontrolní činnost se v této oblasti realizuje na základě sestavovaného plánu kontrolní činnosti, každoročně pololetně upřesňovaného. Při jeho sestavování se vychází z rozboru situace na trhu práce ve vztahu k vybraným zaměstnavatelům a rovněž z poznatků z již provedených kontrol. Zaměření kontroly je pak voleno s přihlédnutím k již dříve zjištěným nedostatkům u konkrétního zaměstnavatele a dále k porušením, která byla v minulosti obecně nejčtetnější nebo nejzávažnější. Průběžně jsou do plánu kontrol zařazovány také kontroly prováděné na základě podnětů občanů. Takový podnět je zhodnocen z hlediska závažnosti. Je-li shledán závažným, provede se kontrola i mimo plán kontrolní činnosti v co nejkratší době.¹²²

---

¹²¹ Tamtéž.

¹²² MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Kontrolní činnosti úřadu práce*. Dostupné z <http://www.mpsv.cz/cs/4455>

Při hospodaření s veřejnými finančními prostředky v **oblasti insolvence** mají pracovníci oddělení kontrolně právního a finanční kontroly v rámci kontrolní činnosti zajistit dodržování platných právních předpisů a platných řídicích aktů při uskutečňování jednotlivých operací na základě, kterých jsou poskytovány prostředky k uspokojování mzdových nároků zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele. Schvalovací postup **řídící kontroly** probíhá v jednom stupni a to před uskutečněním finanční operace ke splnění závazku formou zpracování formulářů v OK práci. Kontrolní činnost je zaměřena ke konkrétní výplatě mzdového nároku jednotlivých zaměstnanců, včetně úhrad pojištění za zaměstnance. Kontrolní činnost před uskutečněním finanční operace ke splnění závazku – insolvence spočívá v provedení písemného záznamu o všech operacích a kontrolách. Oprávněný pracovník ve své odpovědnosti stvrzuje správnost všech údajů, úplnost podkladů a na základě nichž předkládá kompletní spis příkazci operace, který zahájí schvalovací postup předběžné řídící kontroly.¹²³

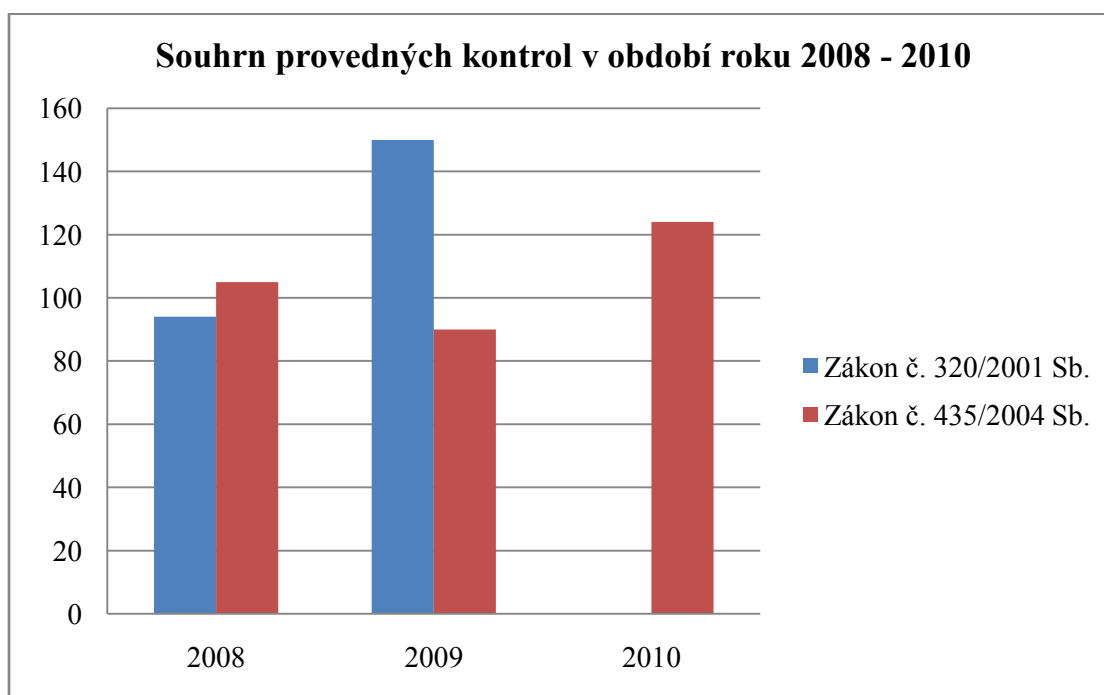
Obr. 4.3 vypovídá o kontrolní činnosti v období roku 2008 až I. pololetí roku 2010. V rámci kontrolní činnosti bylo v roce 2008 provedeno 94 následných veřejnosprávních finančních kontrol u příjemců veřejné finanční podpory a 105 kontrol podle zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Z toho byla ve 3 případech uložena pokuta v celkové výši 26.000,- Kč. V roce 2009 došlo k nárůstu provedených následných veřejnosprávních finančních kontrol o 56, ale na druhé straně bylo uskutečněno o 15 kontrol dle zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů méně. Pokuta byla uložena v 11 případech, a to v celkové výši 204.000,- Kč. V roce 2010 bylo provedeno 124 kontrol podle zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Údaj o počtu následných veřejnosprávních finančních kontrol provedených v roce 2010 nebyl Úřadem práce v Jeseníku poskytnut.¹²⁴

---

¹²³ Tamtéž.

¹²⁴ Úřad práce v Jeseníku. Interní informace.

Obr. 4.3 Souhrn provedených kontrol v období roku 2008 – 2010

Zdroj: Úřad práce v Jeseníku. Interní informace (vlastní úprava)

5 ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala problematikou kontrolního systému na vybraném úseku státní správy, která byla řešena jak z teoretického, tak i z praktického pohledu. V tomto případě byla daná problematika řešena v podmínkách úseku státní správy zaměstnanosti, konkrétně v podmínkách Úřadu práce v Jeseníku. Zpracování bakalářské práce směřovalo k naplnění stanoveného cíle, kterým byla charakteristika kontrolního systému a hodnocení kontrolní činnosti v podmínkách Úřadu práce v Jeseníku za období let 2008 – 2010.

Druhá kapitola charakterizovala státní správu na úseku zaměstnanosti včetně kontrolních systémů státní správy. Při zpracování tohoto tématu byly zjištěny poznatky, ze kterých v souhrnu vyplynulo následující. Výkon státní správy na úseku zaměstnanosti do 31. 3. 2011 zastávala Správa služeb zaměstnanosti Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky prostřednictvím 77 úřadů práce. Úřady práce byly koncipovány jako územně organizované správní úřady, jejichž správní obvody byly shodné s územními obvody okresů. V průběhu zpracování bakalářské práce vstoupil v účinnost ode dne 1. 4. 2011 nový zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, kterým se změnila celková organizační struktura úřadů práce. Tímto zákonem byl zřízen Úřad práce České republiky členěn na generální ředitelství a krajské pobočky (které se dále člení na kontaktní pracoviště) a pobočku pro hlavní město. Kontrolní systém státní správy byl charakterizován v teoretickém pojetí. Struktura kontrolního systému je dána složením institucí vykonávajících zákonodárnou moc, výkonnou moc, moc soudní a moc kontrolní. Kontrola ve veřejné správě je prováděna především ve smyslu ustanovení zákona č. 500/2004 Sb. o správním řízení, zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, zákona č. 129/2000 Sb., o krajích a zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. V rámci státní kontroly je kontrolní činnost orgánů zaměřena na hospodaření s finančními a hmotnými prostředky ČR a na dodržování zákonnosti.

Třetí kapitola směřovala k charakteristice Úřadu práce v Jeseníku. Při řešení dané problematiky se vycházelo z podmínek a specifík vybraného úřadu práce. Správním obvodem Úřadu práce v Jeseníku je územní obvod okres Jeseník, který je součástí Olomouckého kraje. Celková rozloha okresu je 718,83 km². Ke dni 31. 12. 2010 zde žilo 41 095 obyvatel, z nichž

pouze 21 765 obyvatel bylo ekonomicky aktivních. Okres Jeseník se vyznačuje jako okres s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v ČR. Ke dni 31. 12. 2010 činila míra nezaměstnanosti 19,7% a ke dni 31. 1. 2011 činila 21%. Ke dni 31. 12. 2010 bylo úřadem práce evidováno celkem 4 055 uchazečů o zaměstnání. Ke dni 31. 3. 2011 byli součástí Úřadu práce v Jeseníku 2 odbory (odbor zprostředkování se 3 dislokovanými pracovišti a odbor trhu práce a poradenství) a 4 oddělení (oddělení kontrolně právní a finanční kontroly, oddělení ekonomické, oddělení kanceláře ředitele a oddělení státní sociální podpory se 2 kontaktními místy). S platností nového zákona č. 73/2011 Sb. o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů ode dne 1. 4. 2011 se Úřad práce v Jeseníku přetransformoval na kontaktní pracoviště Krajské pobočky v Olomouci. Úřad práce v Jeseníku jako organizační složka státu hospodáří s prostředky státního rozpočtu. Příjmy úřadu práce jsou příjmy ze státního rozpočtu a jeho výdaje jsou výdaje ze státního rozpočtu. Výdaje jsou členěny podle odvětví. V roce 2009 dosahovaly výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti 87.809,- tis. Kč, na pasivní politiku zaměstnanosti 80.500,- tis. Kč, na insolvenční 1.026,- tis. Kč a na § 78 zákona o zaměstnanosti 10.345,- tis. Kč. S porovnáním oproti roku 2008 byly výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti v roce 2009 o 67.138 tis. Kč nižší. V důsledku růstu nezaměstnanosti však výdaje v roce 2009 oproti roku 2008 vzrostly o 35.147,- tis. Kč. V porovnání s rokem 2008 se také v roce 2009 zvýšili výdaje na insolvenční o 1.026,- tis. Kč a výdaje na §78 zákona o zaměstnanosti se snížili o 11.015 tis. Kč.

V kontextu cíle měla bakalářské práce charakterizovat kontrolní systém a vyhodnotit kontrolní činnost v podmínkách Úřadu práce v Jeseníku v období let 2008 – 2010. Na základě výsledku zkoumání bylo zjištěno, že oblast kontrolní činnosti Úřadu práce v Jeseníku je velice rozsáhlá. Je zaměřena na kontrolu dodržování zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti, kontrolu čerpání státní sociální podpory podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, kontrolu využívání prostředků poskytnutých na realizaci nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti a kontrolu čerpání prostředků na realizaci projektů financovaných z ESF. Na základě výsledků zkoumání a porovnávání počtu vykonaných kontrol lze konstatovat, že ve zkoumaném období let 2008 - 2010 docházelo postupně k navyšování počtu provedených kontrol. V roce 2010 celkový počet provedených kontrol odborem trhu práce a poradenství vzrostl oproti roku 2008 o 116. Tento nárůst byl způsobem zejména zaměřením plnění dohod uzavřených v rámci projektu ESF.

Na objemu provedených kontrol lze konstatovat, že nedocházelo k velmi četnému porušení zákonnosti.

I kontrolní činnost prováděná oddělením kontrolně právní a finanční kontroly zaznamenala ve sledovaném období nárůst provedených kontrol. V roce 2008 bylo provedeno 199 kontrol, z nichž pouze ve 3 případech bylo zjištěno porušení zákona. V roce 2009 vzrostl počet provedených kontrol o 41. Porušení zákona bylo zjištěno v 11 případech.

Na základě provedené analýzy a zhodnocení kontrolní činnosti úřadu práce lze dospět k závěru, že kontrola na úseku zaměstnanosti je nedílnou součástí výkonu státní správy. Úřad práce v Jeseníku jako organizační složka státu hospodáří s finančními prostředky státního rozpočtu. Cílem kontrol prováděných úřadem práce při uskutečňování výdajů ze státního rozpočtu je kontrola dodržování správnosti čerpání těchto finančních prostředků v souladu s účelností, hospodárností a efektivností. Nedílnou součástí jsou také kontroly zaměřené na dodržování zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti. Lze nyní jen spekulovat, jakou změnu v oblasti kontrolní činnosti přinese nové organizační uspořádání úřadů práce. Centralizací některých činností úřadu práce na krajské pobočky by mohl vzniknout větší prostor pro výkon kontrolní činnosti na jednotlivých kontaktních pracovištích. Je nesporně důležité, aby i v následujících obdobích docházelo ke zvyšování intenzity kontrolní činnosti s využíváním stávajících legislativních rámců.

SEZNAM LITERATURY:

- [1] HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika* 2. vyd. Opava: OPTYS, spol. s r.o., 2007, 207 s. ISBN 80-85819-60-0.
- [2] HENDRYCH, D. *Správní věda – Teorie veřejné správy*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009, 232 s. ISBN 978-80-7357-458-1.
- [3] JAHODA R., ŠELEŠOVSKÝ J. *Veřejné finance v ČR a EU*. 1. vyd. – pilotní verze. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003.
- [4] JÍROVÁ, Hana. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999. 95 s. ISBN 80-7079-635-9.
- [5] KADEČKA, S., PRŮCHA, P. *Správní právo – obecná část*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 74 s. ISBN 80-210-3600-1.
- [6] KADEČKA, S.; ONDRUŠ, R.; PRŮCHA, P. *Základy správního práva pro ekonomy*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003, 220 s. ISBN 80-210-3050-X.
- [7] KOVÁŘ, J. VRABKOVÁ, I. *Veřejná správa*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – TU Ostrava, 2008, 326 s. ISBN 978-80-248-1974-7.
- [8] NEMEC, J.; OCHRANA, F.; PAVEL, J.; ŠAGÁT, V. *Kontrola ve veřejné správě*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, 160 s. ISBN 978-80-7357-558-8.
- [9] MAREŠ, P. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. 3. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. 172 s. ISBN 80-86429-08-3.
- [10] REKTOŘÍK, J. a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 1. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2002. 264 s. ISBN 80-86119-60-2.
- [11] SIROVÁTKA, T. *Politika pracovního trhu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1995. 171 s. ISBN 80-210-1251-X.

Elektronické publikace

- [12] TRANSPARENCY INTERNATIONAL. Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě. Praha: 2008, URL: <http://www.transparency.cz/pdf/skripta.pdf>

Internetové zdroje

- [13] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍ VĚCÍ. *Vznik úřadu práce, Důvod a způsob založení úřadu práce*, [online].[cit.2011-01-21]. Dostupné z http://portal.mpsv.cz/sz/local/me_info/zaklnf

- [14] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Důvod a způsob založení povinného subjektu*, [online].[cit.2011-01-21]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/3359>
- [15] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Organizační struktura MPSV*. [online].[cit.2011-01-21] Dostupné z <http://www.mpsv.cz/cs/1856>
- [16] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Výdaje jednotlivých ÚP na SPZ (PvN, APZ, Inso, ZPS) do r. 2009 - členění podle krajů*. [online].[cit.2011-01-21] Dostupné z <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydaje>
- [17] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika okresu Jeseník*. [online].[cit.2011-01-21] Dostupné z [http://www.olomouc.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_jesenik/\\$File/okres%20Jesen%C3%ADk.pdf](http://www.olomouc.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_jesenik/$File/okres%20Jesen%C3%ADk.pdf)
- [18] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Informace o výsledcích kontrolní činnosti úřadů práce v roce 2008*. [online].[cit.2011-03-18] Dostupné z <http://www.mpsv.cz/cs/4455>
- [19] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Kontrolní činnost úřadu práce*. [online].[cit.2011-03-18] Dostupné z <http://www.mpsv.cz/cs/4455>
- [20] JOUZA L. *Nová právní úprava struktury úřadů práce*. [online].[cit.2011-04-30] Dostupné z <http://pravniradce.ihned.cz/>
- [21] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *O Úřadu práce ČR* [online].[cit.2011-04-30] Dostupné z <http://portal.mpsv.cz/upcr/oup>

Interní zdroje

- [22] Úřad práce v Jeseníku: *Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Jeseník za rok 2010*
- [23] Úřad práce v Jeseníku: *Organizační řád*
- [24] Úřad práce v Jeseníku: *Statistický zpravodaj*
- [25] Úřad práce v Jeseníku: *Směrnice č. 2/2009, platná ke dni 1. 6. 2010*
- [26] Úřad práce v Jeseníku: *Zřizovací listina*
- [27] Úřad práce v Jeseníku: *Směrnice č. 4/2010, platná ke dni 31. 12. 2010*
- [28] Úřad práce v Jeseníku: *Zprávy o kontrolní činnosti Odboru trhu práce a poradenství Úřadu práce v Jeseníku za rok 2008, 2009, 2010*

Právní předpisy

- [29] Zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČSR, ve znění pozdějších předpisů
- [30] Zákon č. 1/1993, Ústava ČR, ve znění pozdějších předpisů
- [31] Zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů
- [32] Zákon č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- [33] Zákon č. 73/2011 Sb. o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů.
- [34] Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů

SEZNAM ZKRATEK

APZ	Aktivní politika zaměstnanosti
ČR	Česká republika
EAO	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
CHPD	Chráněná pracovní dílna
CHPM	Chráněné pracovní místo
MNZ	Míra nezaměstnanosti
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
OP LZZ	Operační program lidské zdroje a zaměstnanost
POU	Správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem
PpR	Podpora při rekvalifikaci
PPZ	Pasivní politika zaměstnanosti
PvN	Podpora v nezaměstnanosti
SPZ	Státní politika zaměstnanosti
SSP	Státní sociální podpora
SÚPM	Společensky účelné pracovní místo
SVČ	Samostatně výdělečná činnost
UOZ	Uchazeč o zaměstnání
ÚP	Úřad práce
VPP	Veřejně prospěšné práce
ZoZ	Zákon o zaměstnanosti

SEZNAM TABULEK

- 2.1 Klasifikace kontrol ve veřejné správě podle vybraných kritérií
- 3.1 Porovnání míry nezaměstnanosti v okrese Jeseník v období r. 2006 – leden 2011
- 3.3 Skutečné čerpání výdajů dle vybraných ukazatelů v okrese Jeseník za období 2005 – 2009
- 4.1 Systém finanční kontroly v podmínkách ÚP v Jeseníku
- 4.3 Kontroly provedené Odborem trhu práce a poradenství v letech 2008 – 2010
- 4.4 Přehled veřejnosprávních kontrol na místě u projektů ESF

SEZNAM OBRÁZKŮ

- 2.1 Obvody krajských poboček.
- 2.2 Vztah mezi pojmy „rozhodování ve veřejné správě“, „řízení ve veřejné správě“ a „kontrola ve veřejné správě“.
- 3.1 Mapa okresu Jeseník.
- 3.2 Organizační struktura úřadu práce.
- 4.1 Oblast kontrolní činnosti odboru trhu práce a poradenství při výkonu finanční kontroly.
- 4.2 Porovnání kontrolní činnosti v letech 2008 – 2010.
- 4.3 Souhrn provedených kontrol v období roku 2008 – 2010.

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. května 2011

.....

Petra Bránková

Adresa trvalého pobytu studenta:

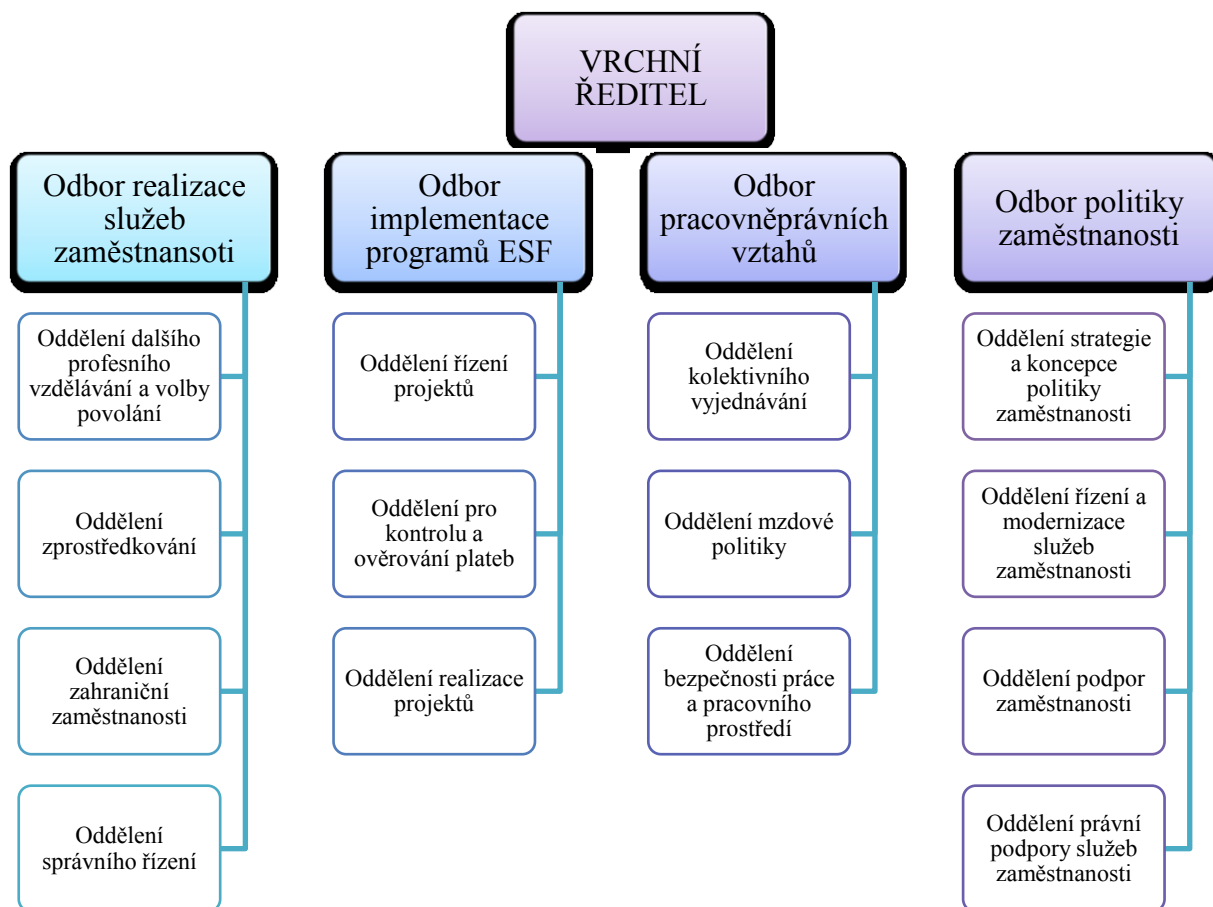
V Zátiší 456
790 84 Mikulovice

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1   Organizační struktura správy služeb zaměstnanosti
- Příloha č. 2   Seznam úřadů práce v České republice (stav k 1. 1. 2011)
- Příloha č. 3   Počet uchazečů o zaměstnání v jednotlivých obcích a mikroregionech okresu
Jeseník
Rozdělení obcí okresu podle relativní míry nezaměstnanosti dosažitelných
UOZ
- Příloha č. 4   Zaměstnanci oprávnění k provádění řídicí finanční kontroly

PŘÍLOHA č. 1

Organizační struktura správy služeb zaměstnanosti

Zdroj: Organizační struktura MPSV. Dostupné z <http://www.mpsv.cz/cs/1856> (vlastní úprava)

PŘÍLOHA č. 2:

Seznam úřadů práce v České republice (stav k 01. 01. 2011)

Přílohy č. 2, strana 1 (celkem 4)

1. Úřad práce v Benešově se sídlem v Benešově
2. Úřad práce v Berouně se sídlem v Berouně
3. Úřad práce v Blansku se sídlem v Blansku
4. Úřad práce Brno-město se sídlem v Brně
5. Úřad práce Brno-venkov se sídlem v Brně
6. Úřad práce v Bruntále se sídlem v Bruntále
7. Úřad práce v Břeclavi se sídlem v Břeclavi
8. Úřad práce v České Lípě se sídlem v České Lípě
9. Úřad práce v Českých Budějovicích se sídlem v Českých Budějovicích
10. Úřad práce v Českém Krumlově se sídlem v Českém Krumlově
11. Úřad práce v Děčíně se sídlem v Děčíně
12. Úřad práce v Domažlicích se sídlem v Domažlicích
13. Úřad práce ve Frýdku-Místku se sídlem ve Frýdku-Místku
14. Úřad práce v Havlíčkově Brodě se sídlem v Havlíčkově Brodě
15. Úřad práce v Hodoníně se sídlem v Hodoníně
16. Úřad práce v Hradci Králové se sídlem v Hradci Králové
17. Úřad práce v Chebu se sídlem v Chebu
18. Úřad práce v Chomutově se sídlem v Chomutově
19. Úřad práce v Chrudimi se sídlem v Chrudimi
20. Úřad práce v Jablonci nad Nisou se sídlem v Jablonci nad Nisou

21. Úřad práce v Jeseníku se sídlem v Jeseníku
22. Úřad práce v Jičíně se sídlem v Jičíně
23. Úřad práce v Jihlavě se sídlem v Jihlavě
24. Úřad práce v Jindřichově Hradci se sídlem v Jindřichově Hradci
25. Úřad práce v Karlových Varech se sídlem v Karlových Varech
26. Úřad práce v Karvině se sídlem v Karvině
27. Úřad práce v Kladně se sídlem v Kladně
28. Úřad práce v Klatovech se sídlem v Klatovech
29. Úřad práce v Kolíně se sídlem v Kolíně
30. Úřad práce v Kroměříži se sídlem v Kroměříži
31. Úřad práce v Kutné Hoře se sídlem v Kutné Hoře
32. Úřad práce v Liberci se sídlem v Liberci
33. Úřad práce v Litoměřicích se sídlem v Litoměřicích
34. Úřad práce v Lounech se sídlem v Lounech
35. Úřad práce v Mělníku se sídlem v Mělníku
36. Úřad práce v Mladé Boleslavi se sídlem v Mladé Boleslavi
37. Úřad práce v Mostě se sídlem v Mostě
38. Úřad práce v Náchodě se sídlem v Náchodě
39. Úřad práce v Novém Jičíně se sídlem v Novém Jičíně
40. Úřad práce v Nymburku se sídlem v Nymburku
41. Úřad práce v Olomouci se sídlem v Olomouci
42. Úřad práce v Opavě se sídlem v Opavě

43. Úřad práce v Ostravě se sídlem v Ostravě
44. Úřad práce v Pardubicích se sídlem v Pardubicích
45. Úřad práce v Pelhřimově se sídlem v Pelhřimově
46. Úřad práce v Písku se sídlem v Písku
47. Úřad práce v Plzni se sídlem v Plzni
48. Úřad práce Plzeň-jih se sídlem v Plzni
49. Úřad práce Plzeň-sever se sídlem v Plzni
50. Úřad práce hl. m. Prahy se sídlem v Praze
51. Úřad práce Praha-východ se sídlem v Praze
52. Úřad práce Praha-západ se sídlem v Praze
53. Úřad práce v Prachaticích se sídlem v Prachaticích
54. Úřad práce v Prostějově se sídlem v Prostějově
55. Úřad práce v Přerově se sídlem v Přerově
56. Úřad práce v Příbrami se sídlem v Příbrami
57. Úřad práce v Rakovníku se sídlem v Rakovníku
58. Úřad práce v Rokycanech se sídlem v Rokycanech
59. Úřad práce v Rychnově nad Kněžnou se sídlem v Rychnově nad Kněžnou
60. Úřad práce v Semilech se sídlem v Semilech
61. Úřad práce v Sokolově se sídlem v Sokolově
62. Úřad práce ve Strakoniciích se sídlem ve Strakoniciích
63. Úřad práce ve Svitavách se sídlem ve Svitavách
64. Úřad práce v Šumperku se sídlem v Šumperku

65. Úřad práce v Táboře se sídlem v Táboře
66. Úřad práce v Tachově se sídlem v Tachově
67. Úřad práce v Teplicích se sídlem v Teplicích
68. Úřad práce v Trutnově se sídlem v Trutnově
69. Úřad práce v Třebíči se sídlem v Třebíči
70. Úřad práce v Uherském Hradišti se sídlem v Uherském Hradišti
71. Úřad práce v Ústí nad Labem se sídlem v Ústí nad Labem
72. Úřad práce v Ústí nad Orlicí se sídlem v Ústí nad Orlicí
73. Úřad práce ve Vsetíně se sídlem ve Vsetíně
74. Úřad práce ve Vyškově se sídlem ve Vyškově
75. Úřad práce ve Zlíně se sídlem ve Zlíně
76. Úřad práce ve Znojmě se sídlem ve Znojmě
77. Úřad práce ve Žďáru nad Sázavou se sídlem ve Žďáru nad Sázavou

PŘÍLOHA č. 3

Příloha č. 3, strana 1

Počet uchazečů o zaměstnání v jednotlivých obcích a mikroregionech okresu Jeseník

Jesenicko	Počet obyvatel	EAO	UOZ	Počet dos. UOZ	MNZ dosažitelných UOZ v %	
Bělá pod Pradědem	1 922	932	207	199	21,4	15,8
Česká Ves	2 647	1 340	213	207	15,4	
Hradec - Nová Ves	324	135	29	28	20,8	
Jeseník	12 199	6 801	924	877	12,9	
Lipová - lázně	2 539	1 325	197	191	14,4	
Mikulovice	2 846	1 360	263	251	18,5	
Ostružná	185	74	9	8	10,8	
Písečná	1 041	549	91	87	15,9	
Supíkovice	725	355	80	76	21,4	
Vápenná	1 438	673	182	174	25,9	
Velká Kraš	592	339	97	92	27,1	
Jesenicko celkem	26 458	13 883	2 292	2 190		

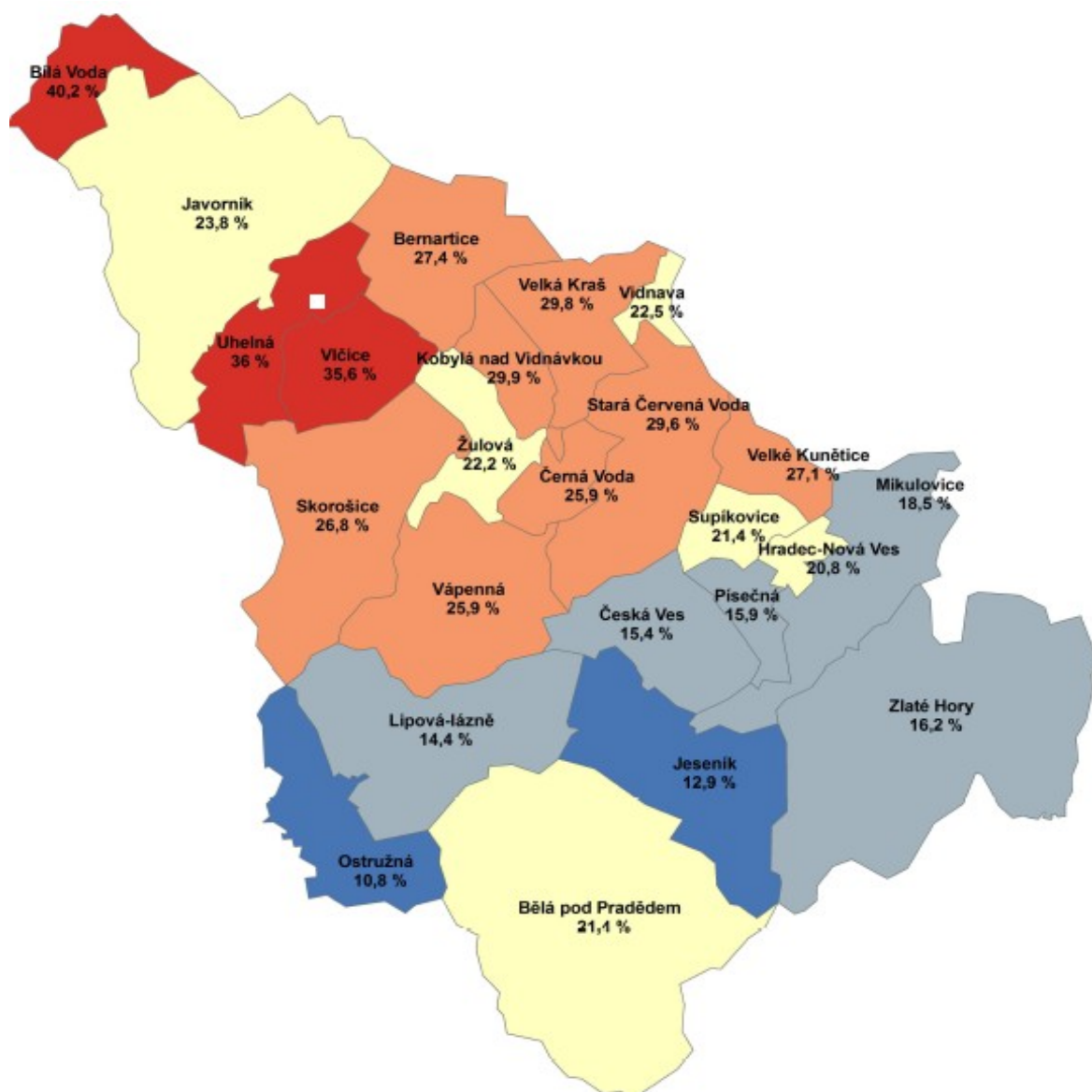
Javornicko	Počet obyvatel	EAO	UOZ	Počet dos. UOZ	MNZ dosažitelných UOZ v %	
Bernartice	907	431	125	118	27,4	26,3
Bílá Voda	355	117	49	47	40,2	
Javorník	3 035	1 457	351	346	23,8	
Skorošice	784	399	107	107	26,8	
Uhelná	520	261	96	94	36,0	
Vlčice	436	202	73	72	35,6	
Žulová	1 352	749	169	166	22,2	
Javornicko celkem	7 389	3 616	970	950		

Vidnavsko	Počet obyvatel	EAO	UOZ	Počet dos. UOZ	MNZ dosažitelných UOZ v %	
Černá Voda	627	313	83	81	25,9	26,5
Kobylá nad Vidnávkou	443	194	60	58	29,9	
Stará Červená Voda	690	314	99	93	29,6	
Velká Kraš	810	440	136	131	29,8	
Vidnava	1 422	723	178	163	22,5	
Vidnavsko celkem	3 992	1 984	556	526		

Zlatohorsko	Počet obyvatel	EAO	UOZ	Počet dos. UOZ	MNZ dosažitelných UOZ v %	
Zlaté Hory	4 398	2 282	386	369	16,2	16,2
Zlatohorsko celkem	4 398	2 282	386	369		
okr. Jeseník celkem	42 237	21 765	4 204	4 035	21%	

Zdroj: Úřad práce v Jeseníku. *Statistický zpravodaj* (vlastní úprava)

Rozdělení obcí okresu podle relativní míry nezaměstnanosti dosažitelných UOZ

Zdroj: Úřad práce v Jeseníku. *Statistický zpravodaj* (vlastní úprava)

PŘÍLOHA č. 4

Zaměstnanci oprávnění k provádění řídicí finanční kontroly

Funkce	Rozsah oprávnění
Ředitel ÚP	Příkazce pro všechny operace mimo rekvalifikace a poradenské činnosti realizované v režimu veřejných zakázek
Zástupce ředitele ÚP, vedoucí odboru trhu práce a poradenství	Příkazce operací v nepřítomnosti ředitele ÚP, mimo rekvalifikace a poradenské činnosti realizované v režimu veřejných zakázek; příkazce operace pro cestovní náhrady Odboru trhu práce a poradenství
Vedoucí oddělení kontrolně právní a finanční kontroly	Příkazce operace v oblasti insolvence; příkazce operace pro cestovní náhrady na oddělení kontrolně právním a finanční kontroly
Pověřený zaměstnanec oddělení kontrolně právní a finanční kontroly	V nepřítomnosti zastupuje příkazce operace v rozsahu vedoucího oddělení kontrolně právní a finanční kontroly a to v oblasti insolvence
Vedoucí oddělení aktivní politiky zaměstnanosti	Příkazce operací pro nástroje APZ ve II. fázi a v I. fázi u rekvalifikací realizovaných v režimu veřejných zakázek; v nepřítomnosti zastupuje příkazce v rozsahu odd. poradenství
Vedoucí oddělení poradenství	Příkazce operací pro opatření APZ ve II. fázi a v I. fázi u poradenských činností realizovaných v režimu veřejných zakázek; v nepřítomnosti zastupuje příkazce v rozsahu vedoucího odd. trhu práce
Vedoucí odboru zprostředkování	Příkazce pro všechny operace odboru zprostředkování včetně ostatních výdajů hrazených z PPZ; příkazce pro cestovní náhrady na odboru zprostředkování
Vedoucí oddělení zprostředkování	V nepřítomnosti zastupuje příkazce operací v rozsahu vedoucího odboru zprostředkování
Vedoucí ekonomického oddělení	Správce rozpočtu pro všechny operace
Pověřený zaměstnanec ekonomického oddělení	Hlavní účetní operace APZ, PPZ, insolvence a příjmů; v nepřítomnosti zastupuje hlavní účetní v rozsahu zastupované osoby vyjma SSP
Pověřený zaměstnanec ekonomického oddělení	V nepřítomnosti zastupuje správce rozpočtu v rozsahu vedoucího ekonomického oddělení vyjma SSP; v nepřítomnosti zastupuje hlavní účetní pouze v rozsahu SSP
Pověřený zaměstnanec ekonomického oddělení	Hlavní účetní pro všechny operace vyjma SSP; v nepřítomnosti zastupuje správce rozpočtu v rozsahu SSP
Pověřený zaměstnanec ekonomického oddělení	Hlavní účetní pro operace SSP včetně přeplatků a jiných forem dávek
Vedoucí oddělení SSP	Příkazce pro operace SSP včetně přeplatků a jiných pohledávek; příkazce operace pro cestovní náhrady na oddělení SSP
Ověřovatel	V případě nepřítomnosti zastupuje příkazce operace SSP včetně přeplatků a jiných pohledávek

Zdroj: Úřad práce v Jeseníku. *Směrnice č. 4/2010 platná ke dni 31. 12. 2010* (vlastní úprava).